របាយការណ៍ស្រាវជ្រាវខ្នាតតូច
ស្តីពី

គណៈកម្មាធិការ
សហប្រតិបត្តិការ
ដើម្បីកម្ពុជា
Cooperation Committee
for Cambodia
Comité de Coopération
pour le Cambodge
CCC

ការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ

និន្នាការនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅភូមិចំនួន៤ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង

Labour Migration to Thailand and the Thai-cambodian Border

Recent Trends in Four Villages of Battambang Province

ស្រាវជ្រាវដោយ: សិក្ខាកាមនៃវគ្គ "អេឌីអាយ" ជំនាន់ទី ១២
សំរបសំរួលដោយអង្គភាពអេឌីអាយ

១២ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣

ការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ

និន្នាការនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅភូមិចំនួន៤ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង

Labour Migration to Thailand and the Thai-cambodian Border

Recent Trends in Four Villages of Battambang Province

ស្រាវជ្រាវដោយ: សិក្ខាកាមនៃវគ្គ "អេឌីអាយ" ជំនាន់ទី ១២

សំរបសំរួលដោយអង្គភាពអេឌីអាយ

១២ ធ្នូ ឆ្នាំ២០០៣

មាតិកា TABLE OF CONTENTS

	ទំព័រ
១- សេចក្ដីសង្ខេប	៣
២- ការពិពណ៌នាអំពីបញ្ហា	៤
៣- ទិសដៅនៃការស្រាវជ្រាវ	៥
៤- សំណួរគន្លឹះនៃការស្រាវជ្រាវ	៥
៥- វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ	៧
៦- លទ្ធផលរកឃើញ និងការវិភាគ	៨
៦.១. និន្នាការ	៨
៦.២ បរិបទភូមិ	១៣
៦.៣ បញ្ហាដែលជួបប្រទះ	១៥
៦.៤ ជីវភាពរស់នៅ	១៨
៧- សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន	១៩
៨- អនុសាសន៍	២១
៩- ឧបសម្ព័ន្ធ	២៣
៩-១- ផែនទីភូមិ	២៣
៩-២- បញ្ជីសំណួរសំភាសន៍អ្នកចាកចេញទៅប្រកបការងារ	២៤
៩-៣- បញ្ជីសំណួរសំភាសន៍គ្រួសារអ្នកចាកចេញទៅប្រកបការងារ	៣៥
៩-៤- បញ្ជីសំណួរសំភាសន៍ក្រុមថ្នាក់ដឹកនាំភូមិ	៤៨
៩-៥- បញ្ជីឈ្មោះសិក្ខាកាម	៥៤

សេចក្តីសង្ខេប

អង្គភាព អេឌីអាយ ធ្វើការសិក្សានេះដើម្បីវាយតំលៃនូវនិន្នាការនៃការចាកចេញទៅធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ របស់ភូមិបួននៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។ ដើម្បីសិក្សានូវនិន្នាការនេះបានតំរូវឱ្យពិនិត្យទៅលើបរិបទភូមិដែលជំរុញឱ្យមានការចាកចេញទៅធ្វើការងារនេះ ក្នុងនោះការសិក្សាក៏ពិនិត្យលើបញ្ហាដែលអ្នកចាកចេញទៅ និងគ្រួសាររបស់ពួកគេជួបប្រទះ ព្រមទាំងវិភាគទៅលើជីភាពរស់នៅនៃគ្រួសាររបស់ពួកគេ ដែលជះឥទ្ធិពលមកពីការចេញទៅប្រកបការងារនេះផងដែរ ។

ក្រោយពីសិក្សារួចមកវាលេចឱ្យឃើញយ៉ាងច្បាស់ថា មានគ្រួសារជាច្រើននៅក្នុងភូមិដែលបានសិក្សាសុទ្ធតែបានចាកចេញទៅរកការងារធ្វើ ហើយចំនួនបានកើនឡើងយ៉ាងខ្លាំងនៅក្នុងឆ្នាំ ២០០១-២០០៣ ។ ជាការពិតហើយថា តំលៃការងារខ្ពស់ និងឱកាសការងារមាននៅក្នុងប្រទេសថៃ ជាកត្តា "ទាញ" យ៉ាងសំខាន់ក៏ដោយតែកត្តា "ជំរុញ" ពីប្រទេសកម្ពុជាក៏មានតួនាទីសំខាន់ផងដែរ ។ គ្រោះទឹកជំនន់ជាប់ៗគ្នានៅក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងមកនេះ បានជះឥទ្ធិពលធ្វើឱ្យទិន្នផលស្រូវធ្លាក់ចុះ កត្តាទាំងនេះហើយដែលជំរុញឱ្យពួកគាត់ចាកចេញពីផ្ទះសំបែងដើម្បីរកការងារធ្វើតាមកន្លែងផ្សេងទៀត ។ អ្នកចាកចេញទៅប្រកបការងារបានជួបប្រទះបញ្ហាជាច្រើននៅកន្លែងធ្វើការ និងនៅពេលដែលគេត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ។

និយាយជារួមអ្នកចាកចេញ ទៅធ្វើការនៅក្រៅមិនអាចយកប្រាក់ដែលខ្លួនរកបានទៅរកស៊ីអ្វីដើម្បីលើកកំពស់ជីវភាពគ្រួសាររបស់គេឡើយ ។ នៅក្នុងបរិបទនិងលក្ខខ័ណ្ឌដែលពួកគេប្រឈមមុខនេះ ហើយថែមទាំងមានឱកាសក្នុងការចាកចេញទៅរកការងារដូច្នោះធ្វើ ការចាកចេញទៅធ្វើការក្រៅនៅតែជាយុទ្ធសាស្ត្រសមស្របក្នុងការចិញ្ចឹមជីវិតគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។ ដោយសារតែតំរូវការការងារនៅក្នុងទីផ្សារសេរី នាំឱ្យប្រជាជនកម្ពុជាអាចចល័តក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើ ហើយលើសពីនេះទៀតការបើកច្រកព្រំដែនច្រើនកន្លែង ក៏ជាកត្តាដែលធ្វើការចាកចេញទៅធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃនៅតែកើនឡើងរហូតដូច្នោះ ។

ការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ

និន្នាការនាពេលបច្ចុប្បន្ន នៅភូមិចំនួន៤ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង

ការពិពណ៌នាអំពីបញ្ហា

ចាប់តាំងពីដើមទសវត្សទី៩០មក ការចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និងតំបន់ព្រំដែនថៃបានក្លាយទៅជាប្រភពចំណូលយ៉ាងសំខាន់សំរាប់គ្រួសារនៅខេត្តនៃភាគពាយ័ព្យនៃប្រទេសកម្ពុជា ។ ក្នុងការចុះធ្វើការស្រាវជ្រាវនៅក្នុងរយៈពេលបួនឆ្នាំកន្លងមកនេះ គំរោងស្តីពីការវិភាគបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ " អេឌីអាយ "មានការយល់ដឹងកាន់តែច្រើន លើនិន្នាការនេះទៅលើជីវិតរស់នៅរបស់ប្រជាជនសាមញ្ញនៅតាមភូមិ ។ ដើម្បីយល់ឱ្យបានកាន់តែច្បាស់ លើការចាកចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនថៃ បុព្វហេតុនិងផលវិបាកផ្សេងៗរបស់វា " អេឌីអាយ " បានចុះធ្វើការស្រាវជ្រាវនៅតាមភូមិចំនួនបួននៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង នៅក្នុងខែតុលាឆ្នាំ ២០០៣ ជាមួយនឹងសិក្ខាកាមចំនួន២០នាក់ ។ របាយការណ៍នេះប្រាប់ពីលទ្ធផលដែលបានរកឃើញពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ ។

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៧ វិទ្យាស្ថានស្ថិតិជាតិបានប៉ាន់ប្រមាណថា ចំនួនអ្នកចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃត្រូវជា១២%នៃកំលាំងពលកម្មសរុបនៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង បន្ទាយមានជ័យ និងសៀមរាប[១] ។ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ វិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (CDRI) បានធ្វើការសិក្សាអំពី ការចាកចេញទៅធ្វើការងារប្រទេសថៃ ក្នុងភូមិចំនួន ១៤ នៅខេត្តបាត់ដំបង[២] ។ ការសិក្សានេះកត់សំគាល់ឱ្យឃើញថាហេតុផលនៃការចាកចេញទៅច្រើនគ្នាទៅប្រទេសថៃ រួមទាំងមានឱកាសការងារធ្វើនៅក្នុងប្រទេសថៃ ព្រមទាំងការផ្តល់ប្រាក់កំរៃច្រើនគួរសម និងការខ្វះការងារធ្វើនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ដូចគ្នានេះដែរ ការស្រាវជ្រាវបានរកឃើញថា មានការថយចុះនូវចំនួនអ្នកដែលចាកចេញទៅធ្វើការនៅក្នុងឆ្នាំ១៩៩៨ ដោយសារនៅពេលនោះប្រទេសថៃ មានការធ្លាក់ចុះផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច ។ ការថយចុះនៅពេលនោះ នាំមកនូវបញ្ហាធំៗមួយចំនួនដោយរួមទាំងការមិនបង់ប្រាក់ឈ្នួលអោយ និងការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ព្រមទាំង ចាប់ខ្លួនពីសំណាក់ប៉ូលីសថៃ ។ ឥឡូវនេះ បួនឆ្នាំកន្លង ទៅហើយ ទោះបីជាអ្នកចាកចេញទៅធ្វើការ និងគ្រួសាររបស់គេជួប

---

[1] *Socio-Econmic Survey of Cambodia 1996 (*Phnom Penh: National Institute of Statistics, 1997), Vol. 2.

[2] ចាន់ សុផល និង សូ សុវណ្ណារិទ្ធិ: *Cambodian Labor Migration to Thailand: A Preliminary Assessment*, Working Paper 11 (Phnom Penh: CDRI, June 1999).

ប្រទះបញ្ហាច្រើនក៏ដោយ ក៏ការចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ នៅតែមានជាបន្ត ហើយជាមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិតមួយយ៉ាងសំខាន់សំរាប់គ្រួសារ ជាច្រើននៅភាគពាយ័ព្យនៃប្រទេសកម្ពុជា ។

ការស្រាវជ្រាវរបស់គំរោង ADI នៅពេលនេះ មានបំណងសិក្សាវាយតំលៃនិន្នាការថ្មីៗនេះ នៃការចេញទៅរកការងារធ្វើនៅប្រទេសថៃ និងតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ពីភូមិចំនួន៤នៅក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។ ការស្រាវជ្រាវនេះក៏ពិនិត្យមើលទៅលើផលវិបាកពីការធ្វើបាតុកម្មប្រឆាំងនឹងថៃកាលពីខែមករា ឆ្នាំ២០០៣ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ។ ការស្រាវជ្រាវក៏មានបំណងពិនិត្យមើលផងដែរទៅលើបរិបទ ដែលបណ្តាលអោយមានចំណាកស្រុក កំណត់រកមើលបញ្ហាដែលកើតចេញពីការធ្វើចំណាកស្រុកនៃអ្នកដែលចេញទៅ និងគ្រួសាររបស់គេដែលនៅឯផ្ទះ ហើយពិនិត្យមើលការប្រែប្រួលជីវភាពរបស់គ្រួសារដែលបានធ្វើចំណាកស្រុក ។

ទិសដៅនៃការស្រាវជ្រាវ

១- ដើម្បីប៉ាន់ប្រមាណពីនិន្នាការនៃការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ នៅក្នុងភូមិចំនួន៤ នៃឃុំមួយក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។

២- ដើម្បីស្វែងយល់ពីស្ថានភាពនៅក្នុងភូមិដែលបង្កឱ្យមានការចេញទៅប្រកបការងារ នៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ។

៣- ដើម្បីកំណត់នូវបញ្ហានានា ដែលអ្នកចេញទៅប្រកបការងារ និងគ្រួសាររបស់គេជួបប្រទះ បណ្តាលមកពីការចេញទៅប្រកបការងារនៅខាងក្រៅ ។

៤- ដើម្បីពិនិត្យមើលថាតើការចេញទៅប្រកបការងាររបស់ពួកគេ ជះឥទ្ធិពលដូចម្តេចខ្លះមកលើជីវភាពរស់នៅរបស់គ្រួសារគេ?

សំណួរគន្លឹះនៃការស្រាវជ្រាវ

និន្នាការ

១- តើនៅពេលថ្មីៗនេះ (ចាប់ពីខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដល់ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៣) ការចេញទៅប្រកប

ការងារនៅប្រទេសថៃ និង ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ មានការកើនឡើង ឬថយចុះ ឬនៅដដែល ? នៅអំឡុងពេលនេះ តើមានព្រឹត្តិការណ៍សង្គម សេដ្ឋកិច្ច និងនយោបាយ សំខាន់ៗអ្វីខ្លះ ដែលជះឥទ្ធិពលដល់ការចាកចេញទៅប្រកបការងារនេះ?

២- តើទីកន្លែងដែលអ្នកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ភាគច្រើនគឺចូលជ្រៅទៅក្នុងប្រទេសថៃ (នៅបាងកក ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀត នៅក្នុងប្រទេសថៃ) ឬមួយក៏ទៅរាក់ៗតាមព្រំដែន (នៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ)?តើការស្នាក់នៅដើម្បីធ្វើការរបស់ពួកគេភាគច្រើនមានរយៈពេលវែងឬខ្លី?

៣- តើអ្នកចាកចេញទៅប្រកបការងារភាគច្រើន ជាបុរស ឬស្ត្រី? នៅលីវ ឬរៀបការហើយ? ក្មេង ឬចាស់? ជាអ្នកមានឬក្រ?

បរិបទភូមិ

១- តើហេតុអ្វីបានជាសមាជិកគ្រួសារ ចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ?

២- តើមូលហេតុទាំងនោះជាបញ្ហាផ្ទាល់ខ្លួននៅក្នុងគ្រួសារគេ (ដូចជាជំងឺ ឬពុំមានដីធ្វើស្រែ) ឬជាបញ្ហាគ្រោះធម្មជាតិ (ដូចជាគ្រោះទឹកជំនន់) ឬក៏បណ្តាលមកពីគ្មានឱកាសការងារនៅក្នុងភូមិ?

៣- តើស្ថានភាពក្នុងតំបន់ដែលជំរុញឱ្យមានការចេញទៅប្រកបការងារនៅខាងក្រៅ ទំនងជាមានការប្រែប្រួលឬទេ នៅអំឡុងពេលដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ?

បញ្ហាដែលជួបប្រទះ

១- តើអ្នកចាកចេញទៅប្រកបការងារបានជួបប្រទះនូវបញ្ហាអ្វីខ្លះ ក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? តើពួកគេដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះដោយរបៀបណា?

២- តើអ្នកចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនជួបប្រទះនូវបញ្ហាអ្វីខ្លះ នៅពេលពួកគេត្រឡប់មកផ្ទះវិញ? តើពួកគេដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះដោយរបៀបណា?

៣- តើគ្រួសាររបស់គេដែលនៅផ្ទះជួបប្រទះនូវបញ្ហាអ្វីខ្លះ នៅពេលមានសមាជិកគ្រួសារគេចេញទៅប្រកបការងារ? តើពួកគេដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះដោយរបៀបណា?

ជីវភាពរស់នៅ

១- តើជីវភាពរស់នៅគ្រួសាររបស់គេមានការកើនឡើង ឬថយចុះ ឬក៏នៅដដែល ក្រោយពីគេចេញទៅប្រកបការងារ?

២- តើអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារបានប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលរបស់ពួកគេសំរាប់ ទិញរបស់របរដូចជាដីធ្លី ឬចាប់ផ្តើមមុខរបរថ្មី ដូចជាជំនួញខ្នាតតូចដែរឬទេ?

៣- តើការចាកចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ជាមុខរបរអចិន្ត្រៃយ៍សំរាប់គ្រួសាររបស់អ្នកឬយ៉ាងណា?

វិធីសាស្ត្រនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវ

ការស្រាវជ្រាវត្រូវបានធ្វើឡើងដោយសិក្ខាកាម ចំនួន២០នាក់ នៃវគ្គសិក្សា ADI ជំនាន់ទី១២ដោយមានការសំរបសំរួលពីក្រុម ADI ចំនួន៥នាក់ ។ សរុបទាំងអស់ទៅមានស្ត្រី ១០នាក់ បុរស១៥នាក់ចូលរួមនៅក្នុងការស្រាវជ្រាវនេះ ។ ការស្រាវជ្រាវនេះ ត្រូវបានធ្វើឡើងចាប់ពីថ្ងៃទី ២-៣ ខែតុលាឆ្នាំ២០០៣ នៅក្នុងភូមិចំនួនបួននៅក្នុងឃុំតាពូង ស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង។ ភូមិទាំងបួនដែលត្រូវបានស្រាវជ្រាវនោះគឺ ភូមិអង់ គោកក្ដួច ប៉ោយយ៉ុង និងទំពូង (សូមមើលផែនទី) ។ អ្នកស្រាវជ្រាវត្រូវបានបែងចែកជាបួនក្រុមតូចៗ ដោយក្រុមនិមួយៗទទួលខុសត្រូវនៅក្នុងការប្រមូលពតិមាននៅក្នុងភូមិនិមួយៗនៅក្នុងចំណោមភូមិទាំងបួន ។

វិធីសាស្ត្រស្រាវជ្រាវសំខាន់ពីរត្រូវបានយកមកប្រើរួមមានៈ ការសំភាសន៍ក្រុម ជាមួយនឹងអ្នកដឹកនាំសំខាន់ៗក្នុងភូមិ បញ្ជីសំណួរស្រាវជ្រាវជាបុគ្គលជាមួយអ្នកវិលត្រឡប់មកពីធ្វើការវិញ និងជាមួយនឹងគ្រួសារនៃអ្នកដែលមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញ ។ ការសំភាសន៍ជាក្រុមបានធ្វើនៅក្នុងភូមិទាំងបួន រួមមានៈ ប្រធានភូមិ សមាជិកគណៈកម្មាធិការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ មេដឹកនាំស្ត្រី អ្នកដែលវិលត្រឡប់មកពីធ្វើការវិញ និងនគរបាលនៅតាមមូលដ្ឋាន ។ ដូចគ្នានេះដែរ ការសំភាសន៍បុគ្គលនៅក្នុងភូមិបួននោះ ត្រូវបានធ្វើឡើងតាមការជ្រើសរើសសំណាក តាមវិធីសាស្ត្រ Purposive ជាមួយនឹងអ្នកដែលវិលត្រឡប់មកវិញ និងជាមួយសមាជិកនៃគ្រួសារនៃអ្នកដែល កំពុងចាកចេញទៅហើយដែលមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញ ។ ការសំភាសន៍ជាលក្ខណៈបុគ្គលទាំងពីរប្រភេទនេះ មិនត្រូវបានធ្វើឱ្យជាន់គ្នានោះទេ ។

នៅក្នុងភូមិអង់ គោកក្តួច និងប៉ោយយ៉ុង អ្នកវិលត្រឡប់មកវិញ ចំនួន ១៥នាក់ និងគ្រួសារចំនួន១៥នាក់ របស់អ្នកដែលចាកចេញទៅមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញត្រូវបានសំភាសន៍នៅក្នុងភូមិនិមួយៗ ។ រីឯនៅភូមិទំពូង អ្នកចេញទៅធ្វើការចំនួន ១៦នាក់ និងគ្រួសាររបស់អ្នកមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញចំនួន ១៣គ្រួសារ ត្រូវបានសំភាសន៍ ។ ដូច្នេះសរុបទាំងបួនភូមិ អ្នកចេញទៅចំនួន ៦១នាក់ និងគ្រួសាររបស់អ្នកដែលមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញចំនួន ៥៨គ្រួសារ ត្រូវបានគេសំភាសន៍ ។ ដោយសារភាពដូចគ្នាភាគច្រើននៃបញ្ជីសំណួរសំភាសន៍ ធ្វើអោយក្រុមស្រាវជ្រាវអាចបញ្ចូលចំលើយទាំងអស់រួមគ្នាដែលមានចំនួន ១១៩ នាក់ ។

លទ្ធផលរកឃើញ និងការវិភាគ

និន្នាការ

ការពិភាក្សាជាក្រុមបញ្ជាក់ច្បាស់ថា ចំនួនដ៏ច្រើននៃគ្រួសារដែលរស់នៅក្នុងភូមិ មានសមាជិកបានចេញទៅប្រទេសថៃ ឬតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដើម្បីស្វែងរកការងារធ្វើ ។ ទីកន្លែងធ្វើការងាររបស់ពួកគេគឺ នៅតាមព្រំដែន ហើយរយៈពេលនៃការចាកចេញគឺមានពី ១ខែ ទៅ២ខែ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក្តី ការនាំគ្នាចេញទៅរកការងារធ្វើដើម្បីជាមធ្យោបាយចិញ្ចឹមជីវិតគឺមានច្រើនគួរអោយភ្ញាក់ផ្អើល ។ ក្រុមពិភាក្សាបានប៉ាន់ប្រមាណថា ប្រហែល ៦៨%នៃគ្រួសារចំនួន ២៩៥ នៅក្នុងភូមិអង់ មានសមាជិកដែល

បានចេញទៅធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសថៃ ឬតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ។ ដូចគ្នានេះដែរ ក្រុមពិភាក្សាបានប៉ាន់ប្រមាណថា ៧៨% នៃគ្រួសារចំនួន ៥១៦ នៅក្នុងភូមិគោកក្លូច មានសមាជិកចេញទៅធ្វើការ ។ រីឯក្រុមពិភាក្សានៅក្នុងភូមិបាំងយង់ បានប៉ាន់ប្រមាណឱ្យឃើញថា ៥០% នៃគ្រួសារ ចំនួន ៥១៥ មានសមាជិកចេញទៅធ្វើការ ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ នៅក្នុងភូមិទំពូង ក្រុមពិភាក្សាបានប៉ាន់ប្រមាណថា គ្រួសារទាំង ៣៨៨ នៅក្នុងភូមិមានសមាជិកចេញទៅធ្វើការ ។ ក្រុមពិភាក្សានៅក្នុងភូមិទាំងបួនបានរាយការណ៍ថាអ្នកចេញទៅធ្វើការមានទាំងបុរសទាំងនារី ហើយថា មានការកើនឡើងយ៉ាងគំហ៊ុកនៃចំនួនអ្នកចេញទៅធ្វើការនៅក្នុងប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងទៅថ្មីៗនេះ ។

សំណាកសរុបដែលជ្រើសរើសសំរាប់សំភាសន៏ជាលក្ខណៈបុគ្គលមាន ១១៩ នាក់ ក្នុងនោះមាន ៦១នាក់ ជាអ្នកបានត្រឡប់មកវិញ ។ ក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានត្រឡប់មកវិញនេះ មាន ៤៨% ជាស្ត្រី និង ៥២% ជាបុរស ។ ភាគច្រើននៃពួកគេមានអាយុពី ១៨ ទៅ ៣០ ឆ្នាំ (៤៤%) និងអាយុពី ៣១ ទៅ ៤៥ ឆ្នាំមាន ៤១%។ អ្នកខ្លះទៀតមានអាយុពី ៤៦ ទៅ ៦១ ឆ្នាំ មានចំនួន ១១% និង អាយុលើសពី ៦០ឆ្នាំ មានចំនួន ២% អ្នកមានអាយុក្រោម ១៨ ឆ្នាំ មានចំនួន ២% ។ ជាងពាក់កណ្ដាលនៃអ្នកចាកចេញទៅរកការងារធ្វើគឺ បានរៀបការហើយ (៥៧%) អ្នកនៅលីវមានចំនួន ២១% និង មេម៉ាយនិងពោះម៉ាយមានចំនួន (២១%)[៣] ។ អ្នកចាកចេញទៅធ្វើការងារដែលមិនបានរៀនសូត្រអ្វីទាំងអស់មានចំនួន ៣៤% អ្នកដែលបានរៀនសូត្រពីថ្នាក់ទី១ ដល់ ថ្នាក់ទី៦ មានចំនួន ៥៤% ចំណែកឯ ៨% ទៀតបានរៀនដល់ថ្នាក់ទី៧ ដល់ថ្នាក់ទី៩ ហើយមានតែ ៥%ទេ ដែលមានរៀនសូត្រដល់ថ្នាក់ទី១០ ដល់ថ្នាក់ទី១២ ។ ទំហំសមាជិកក្នុងគ្រួសារជាមធ្យមគឺ ៥.៩ នាក់ តែជាមធ្យមចំនួនអ្នកដែលអាចរកប្រាក់សំរាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារគឺមានតែ ២.៧ នាក់ប៉ុណ្ណោះ ។

ក្រៅពីការសំភាសន៏ជាមួយអ្នកចាកចេញទៅចំនួន ៦១នាក់ យើងក៏បានសំភាសន៏ជាមួយគ្រួសារដែលមានសមាជិកគេមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញចំនួន ៥៨គ្រួសារផងដែរ ។ ពួកគាត់ត្រូវបានសួរនូវសំណួរស្ដីពីបទពិសោធន៏សំខាន់ៗរបស់សមាជិកគ្រួសារដែលបានចាកចេញទៅ ។ តាមការពិនិត្យលើចំនួននៃការចេញដំណើរទៅតាមឆ្នាំ បង្ហាញនូវលទ្ធផលគួរអោយកត់សំគាល់ (តារាង ទី១) ។ ដំបូងគឺគេមើលឃើញ

[៣] ភាគរយជាទិច្ចជាកាលមិនអាចគំឡើងដល់ ១០០ បានទេ ។

ច្បាស់ភ្លាមថា ភាគច្រើននៃអ្នកដែលចាកចេញទៅនោះ (៧៦%)ក្នុងចំណោម អ្នកដែលបានសំភាសន៍បានចេញទៅលើសពីមួយដង ។ តាមពិត គិតជាមធ្យមគេម្នាក់ៗចេញទៅ គឺ២,៨ ដង ។ នៅក្នុងពេលជាមួយគ្នានោះ ចំនួននៃការចាកចេញទៅបានកើនលើសទ្វេដងបើប្រៀបធៀបពីចន្លោះ ពេលមួយទៅចន្លោះពេលមួយ ។ អ្វីដែលធ្វើអោយមានការភ្ញាក់ផ្អើលច្រើនជាងគេគឺថា ចំនួននៃការចេញ ដំណើរនៅក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងទៅនេះ គឺពីឆ្នាំ ២០០១ ទៅ ២០០៣ ត្រូវជា៦៦% នៃចំនួននៃការចេញដំណើរសរុបរបស់អ្នកដែលបានសំភាសន៍ ។ ទោះបីជាមានការប្រែប្រួលដែលអាចមានពីមួយខែទៅមួយខែ ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំក្តី តែការចាកចេញទៅរកការងារធ្វើ មានការកើនឡើងជាលំដាប់ ។

ជាងពាក់កណ្តាល ៥៤%នៃចំនួនអ្នកចាកចេញទៅធ្វើការងារសរុប ១១៩នាក់ បានធ្វើដំណើរម្តងៗមានរយៈពេលពី ១ខែ ទៅ ៦ខែ ។ ចំណែកឯ ១២% ទៀតនៃការធ្វើដំណើរទៀតគឺមានរយៈពេលពី ៦ខែ ទៅ ១ឆ្នាំ ។ រីឯដំណើរ ១៥% ទៀតគឺមានរយៈពេលពី ១ឆ្នាំ ទៅ ៣ឆ្នាំ ហើយមានតែដំណើរ ២%ទេ ដែលមានរយៈពេលលើសពី ៣ឆ្នាំ ។ ក្នុងនោះក៏មាន ១៦%នៃដំណើរដែរ ដែលមានរយៈពេល តិចជាង ១ខែ ។ មួយភាគបីនៃដំណើរដែលគេចាកចេញទៅបានយកសមាជិកគ្រួសារទៅជាមួយរួមមានកូន និងចៅផងដែរ ។

តារាងទី១. ការធ្វើដំណើរចេញរបស់អ្នកចំណាកស្រុក ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៣								
ឆ្នាំ	ដំណើរ ទី១	ដំណើរ ទី២	ដំណើរ ទី៣	ដំណើរ ទី៤	ដំណើរ ទី៥	ដំណើរ ទី៦	ដំណើរ ទី៧	សរុប
មុន ៩០	៣	-	-	-	-	-	-	៣
៩០-៩៤	៥	២	-	-	-	-	-	៧
៩៥-៩៧	១៨	៥	៣	១	១	១	១	៣០
៩៨-០០	៣១	២០	១០	៨	២	១	-	៧២
០១-០៣	៦១	៦៣	៤០	១៩	១៦	១១	៤	២១៤
សរុប*	១១៨	៩០	៥៣	២៨	១៩	១៣	៥	៣២៦
n=១១៩								
*ចំណាំៈ មានអ្នកឆ្លើយម្នាក់មិនចាំឆ្នាំដែលគាត់ធ្វើដំណើរ								

ការចេញទៅធ្វើការរបស់អ្នកភូមិដែលត្រូវបានសិក្សានោះគឺ មានទាំងទៅឆ្ងាយនិងទៅជិត ។ អ្នកទៅឆ្ងាយគឺចូលជ្រៅ ទៅក្នុងប្រទេសថៃរហូតដល់ក្រុងបាងកក និងទីក្រុងធំៗដទៃទៀត ។ អ្នកដែលទៅជិតគឺធ្វើការនៅតាមស្រែចំការតាមបណ្តោយព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ[4] ។ ក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានសំភាសន៍គឺ មាន ៥២% បានចូលជ្រៅទៅក្នុងប្រទេសថៃ និង៤៨%ទៅជិតៗព្រំដែន (សូមមើលតារាងលេខ ២) ។ នៅពេលជាមួយគ្នានោះដែរ មាន៤០% គឺចេញទៅធ្វើការនៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ហើយ៦០% ទៀតធ្វើដំណើរទៅធ្វើការនៅតាមព្រំដែនក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ប្រហែលដូចដែលគេគិតមែន អ្នកដែលចេញទៅឆ្ងាយធ្វើដំណើរតិចដង (២,៤ដង) ជាងអ្នកធ្វើដំណើរជិត (៣,២ដង) ។

តារាងទី២. ការធ្វើដំណើរទៅកាន់គោលដៅរបស់អ្នកចេញទៅធ្វើការ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៣								
កន្លែងគោលដៅ	ដំណើរ ទី១	ដំណើរ ទី២	ដំណើរ ទី៣	ដំណើរ ទី៤	ដំណើរ ទី៥	ដំណើរ ទី៦	ដំណើរ ទី៧	សរុប
ទៅឆ្ងាយ	៧៣	៤៦	២៦	១៥	៦	៤	៣	១៧៣
ទៅជិត (ក្នុង ទឹកដីថៃ)	២៤	១៨	៨	៧	៤	២	១	៦៤
ទៅជិត (ក្នុង ទឹកដីខ្មែរ)	២៦	២៤	២០	៩	៧	៦	៤	៩៦
សរុប	១២៣	៨៨	៥៤	៣១	១៧	១២	៨	៣៣៣
n= ១១៩								
ចំណាំ: មួយចំនួននិយាយថាពេលចេញទៅម្តងៗ គេទៅច្រើនកន្លែង								

មានដំណើរចំនួន ៤៥% នៃដំណើរសរុប ១១៩នាក់ បានទៅដោយមានការនាំផ្លូវពីមេខ្យល់ដើម្បីទៅធ្វើការងារក្នុងប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែន ។ អ្នកចាកចេញច្រើនតែពឹងផ្អែកលើមេខ្យល់តែដំណើរដំបូងរបស់ពួកគេ ។ ការបង់ថ្លៃឱ្យមេខ្យល់គឺពី ២០០០ ទៅ ៣០០០ បាត (ប្រហែលជាពី ៥០-៧៥ ដុល្លាអាមេរិច) ។ គួរឱ្យកត់សំគាល់មាន ៨២% នៃអ្នកចាកចេញទៅធ្វើការងារ បានខ្ចីលុយគេដើម្បីធ្វើសោហ៊ុយក្នុងការធ្វើដំណើរ ។ ភាគច្រើនគឺពួកគាត់ខ្ចីច្រើនជាង ២០០០ បាត ហើយច្រើនតែខ្ចីពីអ្នក

[4] See Chan & So, *Cambodian Labour Migration to Thailand, 5.*

រកស៊ីចងការលុយដែលមានការប្រាក់ខ្ពស់ ។ យើងរកឃើញថា មាន ២៤%នៃអ្នកចាកចេញនោះមិនទាន់អាចសងបំណុលគេនៅឡើយទេ ។

ប្រភេទការងារដែលអ្នកចេញទៅធ្វើការ ដោយចូលជ្រៅទៅក្នុងប្រទេសថៃ ខុសប្លែកពីការងារដែលមាននៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ(សូមមើលតារាងទី៣) ។ អ្នកដែលចេញទៅធ្វើការនៅកន្លែងឆ្ងាយច្រើនធ្វើការផ្នែកសំណង់ ការងារដឹកជញ្ជូន ការងារក្នុងផ្ទះ ការងារតាមភោជនីយដ្ឋាន និងការជួញដូរតូចតាច ។ ចំណែកឯអ្នកដែលចេញទៅធ្វើការនៅតំបន់ជិតៗ គឺច្រើនធ្វើការនៅតាមស្រែចំការ ដូចជា រានដីបេះពោត សណ្តែក និងផ្លែឈើ ច្រូតស្រូវ និងដាំអំពៅ ។

តារាងទី៣. ប្រភេទនៃការងាររបស់អ្នកដែលចេញទៅឆ្ងាយនិងជិត ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៣			
ប្រភេទនៃការងារ	ទៅឆ្ងាយ	ទៅជិត	សរុប
កម្មករសំណង់	៣៤	២	៣៦
កម្មករដឹកជញ្ជូន	១៦	៣	១៩
អ្នកស៊ីឈ្នួលតាមផ្ទះ	១២	២	១៤
អ្នករត់តុ	៩	២	១១
ជួញដូរតូចតាច (សាច់ជ្រូក ត្រី និងផ្លែឈើ)	៩	១	១០
ដាំអំពៅ	៤	៩	១៣
ស្ទូងស្រូវ	៤	៨	១២
រានស្រែចំការ	៣	២៨	៣១
ច្រូតស្រូវ	៣	៩	១២
កម្មកររោងចក្រ	៣	០	៣
កម្មករនេសាទ	៣	០	៣
ដកដំឡូងមី	២	៥	៧
ការងារជាងឈើ	២	២	៤
អ្នកបោសសំអាតអោយក្រុមហ៊ុន	២	០	២

ប្រមូលផលសណ្តែក/ផ្លែឈើ	១	១០	១១
ដាំបង្គោលខ្សែភ្លើង	១	0	១
បេះសណ្តែកសៀង	១	0	១
សុំទាន	១	0	១
ចិញ្ចឹមមាន់ ត្រី	១	0	១
ប្រមូលផលពោត	0	២៤	២៤
n = 119*			
ចំណាំៈ អ្នកចេញទៅខ្លះធ្វើការច្រើនមុខនៅពេលចេញទៅម្តងៗ ឬ នៅក្នុងដំណើរខុសៗគ្នា ។			

ក្នុងចំណោម ១១៩ នៃការធ្វើដំណើររបស់ពួកគេបានទទួលប្រាក់សំរាប់ការស្នាក់នៅ ពោលគឺ ៥៨% បើប្រៀបធៀបជាមួយនឹងការទទួលប្រាក់សំរាប់ម្ហូបអាហារវិញគឺមានតែ ១៥%នៃដំណើរប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះប្រាក់កំរៃវិញពីម្នាក់ទៅម្នាក់ទទួលបានខុសៗគ្នា មួយភាគបីនៃអ្នកចាកចេញទៅទទួលបានប្រាក់កំរៃលើសពី ៣000បាតក្នុង១ខែៗ ។ ហើយមួយភាគបីនៃអ្នកចាកចេញបានទទួលប្រាក់កំរៃពី ២00១ ទៅ ៣000 បាតក្នុង១ខែ ។ ចំណែកឯមួយភាគបីផ្សេងទៀតទទួលបានប្រាក់កំរៃតែ ២000 ឬតិចជាងនេះផងក្នុង ១ខែ ។ ដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ នៅពេលគេចាកចេញទៅម្តងៗ គេច្រើនតែខ្ចីលុយគេដើម្បីបង់ឱ្យមេខ្យល់ ក្នុងការនាំផ្លូវពួកគេចូលទៅក្នុងប្រទេសថៃដោយខុសច្បាប់ ហើយលើសពីនេះទៅទៀតការងារដែលពួកគេធ្វើ នោះច្រើនតែការងារដែលមានតាមរដូវកាល ។

<u>**បរិបទភូមិ**</u>

ហេតុផលដែលគេលើកឡើងចំពោះការចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និងតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ បង្ហាញពីកត្តារួមផ្សំគ្នាពីរគឺ "កត្តាជំរុញ" និង "កត្តាទាញ" ទោះបីជាកត្តាជំរុញត្រូវបានគេលើកឡើងញឹកញាប់ក៏ដោយ (តារាងទី ៤)។ ៦១%នៃអ្នក ដែលបានឆ្លើយបាននិយាយថា នៅប្រទេសថៃមានការងារធ្វើ ។ ៧៦% បាននិយាយថា មិនមានការងារគ្រប់គ្រាន់នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ ៦១% និយាយថា គេមិនមានដីធ្វើស្រែ ។ ៥១%និយាយថា គេមិនមានទុនប្រកបរបររកស៊ី ។ អ្នកឆ្លើយខ្លះបានលើកឡើង ពីបំណុលដែល

បណ្តាលមកពីការមើលជំងឺ (២៧%) បំណុលដោយសារតែធ្វើស្រែចំការ (២១%) និងកង្វះស្បៀង (១៦%) ។

តារាងទី៤: ហេតុផលដែលធ្វើអោយគេចាកចេញទៅទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និង តំបន់ព្រំដែនកម្ពុជាថៃ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣	
ហេតុផលនៃការចាកចេញ	
មិនសូវមានការងារធ្វើក្នុងប្រទេសកម្ពុជា	៩០
នៅថៃមានការងារធ្វើ	៧២
គ្មានដីធ្វើស្រែ	៧២
មិនមានដើមទុនសំរាប់ប្រកបមុខរបរ	៦១
មើលជំងឺជំពាក់គេ	៣២
ធ្វើស្រែជំពាក់គេ	២៥
ខ្វះខាតស្បៀង	១៩
ធ្វើស្រែមិនសូវបានផល	៦
ខ្វះកំលាំងអូសទាញ	១
n = 119	

ការពិភាក្សាជាក្រុមបញ្ជាក់កាន់តែច្បាស់លើបញ្ហាទាំងនេះ ។ នៅក្នុងភូមិអង់ អ្នកចូលរួមពិភាក្សាបាននិយាយថាទឹកជំនន់នៅក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងមកធ្វើអោយស្រូវរបស់គេមិនសូវបានផល ហើយគេត្រូវជាប់បំណុលដោយសាររឿងធ្វើស្រែមិនសូវបានផលទៀតផង ។ នេះជាហេតុជំរុញអោយគ្រួសារខ្លះលក់ដីហើយទៅធ្វើការនៅកន្លែងផ្សេង ។ ការមិនសូវមានឱកាសការងារធ្វើនៅក្បែរៗភូមិនិងកំនើននៃសមាជិកគ្រួសារ ក៏ជាកត្តាសំខាន់ផងដែរ ។ នៅក្នុងភូមិគោកក្តួច អ្នកចូលរួមពិភាក្សាបាននិយាយ ពីស្ថានភាពប្រហាក់ប្រហែលគ្នានេះគឺ ទិន្នផលស្រូវទាប ភាពគ្មានដីធ្លី និងកង្វះដើមទុន ដើម្បីយកទៅប្រកបមុខរបរ ធ្វើអោយអ្នកភូមិចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃនិងតំបន់ព្រំដែនថៃ ។ នៅក្នុងភូមិទំពូង សមាជិកក្រុមពិភាក្សាបានលើកឡើងពីការមិនសូវមានការងារធ្វើនៅតំបន់ក្បែរខាង ដែលជាហេតុចំបងធ្វើអោយគេចេញទៅរក

ការងារធ្វើនៅទីឆ្ងាយ ។ នៅក្នុងភូមិប៉ោយយង់ គេបានលើកឡើងពីទឹកជំនន់ ដែលចេះតែកើតមាន ដែលជាកត្តាសំខាន់ធ្វើអោយទិន្នផលស្រូវទាប កំណើននៃបំណុលនិងការលក់ដីធ្លី ។ ដោយមិនអាចរកប្រភពចំណូលផ្សេងទៀតនៅក្បែរភូមិបាន អ្នកភូមិត្រូវចេញទៅរកការងារធ្វើនៅកន្លែងផ្សេង ។

ការខ្វះខាតដីស្រែសំរាប់បង្កបង្កើនផលគឺជាបញ្ហាដែលគួរឱ្យកត់សំគាល់ផងដែរ នៅក្នុងចំណោមអ្នកដែលបានសំភាសន៍ទាំង ១១៩នាក់ ។ ជិត ៦០% នៃអ្នកចាកចេញទៅដែលបានសំភាសន៍និយាយថាគ្រួសារគាត់មិនមានដីស្រែទេ ។ ចំណែក ៤០% ទៀតបានលក់ដីស្រែរបស់គេ ។ ហេតុផលទាំងឡាយដែលធ្វើឱ្យពួកគេលក់ដីរួមមាន: ជំងឺ ស្លាប់ បំណុល ខ្វះស្បៀងអាហារ និងប្រាក់កាស ។ អ្វីដែលគួរឱ្យចំឡែកជាងនេះទៀតគឺមាន ២៣% នៃអ្នកចាកចេញ មានដីស្រែ តែបែជាមិនធ្វើស្រែទៅវិញ ។ ការគ្មានដីធ្លី និងទិន្នផលស្រូវទាបធ្វើឱ្យកំនើននៃការចាកចេញទៅធ្វើការងារក្រៅ ។

<u>បញ្ហាដែលបានជួបប្រទះ</u>

មានសំណួរមួយសួរថា តើអ្នកជួបប្រទះនូវបញ្ហាអ្វីខ្លះ នៅពេលដែលអ្នកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និង តំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ (តារាងទី ៥) ។ ជាការចំឡែកមួយដែលថា មាន ៣៨% ត្រូវបានប៉ូលីសចាប់ ។ ភស្តុតាងបង្ហាញថា ការចាប់នេះគឺមានរយះពេលខ្លីទេ ហើយគេដោះលែងវិញ ក្រោយពីបានបង់លុយខ្លះដល់ប៉ូលីស ។ ទោះយ៉ាងណាក្តី មាន១១% បាននិយាយថាបានទទួលការធ្វើទារុណកម្ម ។ អ្នកខ្លះនិយាយថា គេមិនបានទទួលប្រាក់កំរៃគ្រប់ចំនួនទេ (១៨%) ហើយឈឺដោយសារធ្វើការលើសកំលាំង (៧%) ។ គួរកត់ចំណាំថា ៣៦%នៃអ្នកឆ្លើយបាននិយាយថាគេមិនមានជួបនឹងបញ្ហាអ្វីទេ ។

តារាងទី៥. បញ្ហាដែលអ្នកចេញទៅធ្វើការជួបប្រទះនៅក្នុងប្រទេសថៃនិងតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣	
បញ្ហាដែលអ្នកចេញទៅធ្វើការជួបប្រទះ	
ត្រូវប៉ូលិសចាប់	២៣
មិនបានទទួលបានលុយគ្រប់ចំនួន	១១

ត្រូវបានគេវាយដំ	៧
ធ្វើការលើសកំលាំងហើយឈឺ	៤
ត្រូវបានគេមើលងាយ	៣
កើតជំងឺគ្រុនចាញ់	២
អត់មានបញ្ហា	២២
n = 61	

ដំណោះស្រាយសំខាន់នៅពេលគេចាប់ខ្លួន គឺបង់លុយអោយប៉ូលីស ។ ដំណោះស្រាយចំពោះបញ្ហាផ្សេងទៀតរួមមានឈប់ធ្វើការ ត្រឡប់មកផ្ទះ ខ្ចីលុយគេដើម្បីយកទៅមើលជំងឺ ។ អ្នកខ្លះនិយាយថាគេទ្រាំដោយខ្លាចបាត់បង់ការងារ ។ នៅពេលមានបញ្ហាពួកគេ ខិតខំដោះស្រាយដោយខ្លួនឯង ដោយពុំមានការជួយជ្រុំជ្រែងពីស្ថាប័ន និងអង្គការណាឡើយ ។

នៅក្នុងការសិក្សានេះ គេក៏បានសួរផងដែរចំពោះអ្នកដែលបានវិលត្រឡប់មកវិញពីបញ្ហាដែលគេបានជួបប្រទះនៅពេលដែលគេមកដល់ផ្ទះ (តារាងទី ៦) ។ តាមការប្រាប់របស់គេមាន ៤១% និយាយថាក្រោយត្រឡប់មកវិញ គេរកការងារធ្វើមិនបាន ៣០%និយាយថាគេត្រូវចាយលុយ ច្រើនលើការ មើលជំងឺហើយ ១៥%និយាយថាគេខ្សោយកំលាំងហើយមិន អាចធ្វើការធ្ងន់បាន ។ គួរកត់ចំណាំថា មាន ៣០%បាននិយាយថាគេមិនមានបញ្ហាទេនៅពេលត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញ ។

តារាងតី ៦. បបញ្ហាដែលគេបានជួបប្រទះនៅពេលគេត្រឡប់មកដល់ផ្ទះវិញ តុលា ឆ្នាំ ២០០៣	
បញ្ហាដែលជួបប្រទះនៅផ្ទះ	
រកការធ្វើមិនបាន	២៥
ត្រូវមើលជំងឺអស់លុយច្រើន	១៨
ខ្សោយកំលាំង ហើយធ្វើការងារធ្ងន់មិនបាន	៩
ជីវភាពធ្លាក់ចុះ	៥
ប៉ូលីសថៃនិងប៉ូលីសខ្មែរទារលុយ	៣
ត្រូវសងបំណុលគេ	២

អត់បញ្ហា	១៨
n = 61	

ជាទូទៅ អ្នកដែលបានត្រឡប់មកផ្ទះវិញមិនអាចដោះស្រាយបញ្ហាដែលគេជួបប្រទះនៅឯផ្ទះបានទេ ។ ភាគច្រើនទៅរកស៊ីឈ្នួលគេរយៈពេលខ្លី ប្រមូលស្បៀង ពឹងពាក់លើបងប្អូន ខ្ចីលុយគេ ពឹងលើលុយសន្សំ ហើយគ្រោងចេញទៅធ្វើការឆ្ងាយម្តងទៀត ។

ដូចគ្នានេះដែរ នៅពេលគេសួរទៅគ្រួសារដែលមានសមាជិកដែលបានចាកចេញបាត់ទៅមិនទាន់ត្រឡប់មកវិញ អំពីបញ្ហាដែលគេជួបប្រទះ នៅពេលដែលអ្នកនោះមិននៅ (តារាងទី ៧) ។ គ្រួសារជាច្រើនឆ្លើយថា គេមិនមានលុយគ្រប់គ្រាន់យកទៅទិញស្បៀង (សាច់ ត្រី បន្លែ) (៥៩%) ទិញអង្ករ (៤៦%) បញ្ជូនកូនទៅរៀន (២៧%) ហើយនិងទិញសំលៀកបំពាក់ (១៩%)។ ដូចគ្នានេះដែរ គេបានត្អូញត្អែរថាមិនមានមនុស្សគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើស្រែ (២៤%) មើលថែទាំកូន (១៧%) ហើយនិងធ្វើការនៅក្នុងផ្ទះ (៣%) ។ ចំណាំៈ មាន២១% និយាយថា គេ មិនមានបញ្ហាទេនៅពេលដែលអ្នកចេញទៅមិនទាន់ត្រឡប់វិញ ។

តារាងទី៧. បញ្ហាដែលគ្រួសារបានជួបប្រទះ នៅពេលដែលអ្នកចាកចេញទៅមិនទាន់ត្រឡប់វិញ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០០៣	
បញ្ហាដែលបានជួបប្រទះនៅពេលអ្នកចេញទៅមិនទាន់មកវិញ	
ខ្វះលុយទិញស្បៀង (ក្រៅពីអង្ករ)	៣៤
ខ្វះលុយទិញអង្ករ	២៧
ខ្វះលុយដើម្បីបញ្ជូនកូនទៅរៀន	១៦
ខ្វះកំលាំងធ្វើស្រែ	១៤
ខ្វះលុយទិញសំលៀកបំពាក់	១១
ខ្វះអ្នកមើលក្មេង	១០
ខ្វល់ពីកូនគ្រប់ពេលវេលា	៣
ខ្វះអ្នកធ្វើការនៅក្នុងផ្ទះ	២

ឈឺដោយសារធ្វើការលើសកំលាំង	២
ខ្វះអ្នកមើលគោ	១
គ្មានបញ្ហា	១២
n = 58	

ក្នុងចំណោមដំណោះស្រាយ សំរាប់បញ្ហាទាំងនេះ គេបាននិយាយថាគេបានដើរខ្ចីលុយ ស្រូវ ដើរបេះបន្លែ នេសាទ ជួញដូរនាយអាយ សុំបងប្អូនហូប សុំអោយបងប្អូនជួយមើលកូនតូចៗ និងអោយកូនធំជួយការងារបន្ថែម ពោលគឺពួកគេមិនបានទទួលការជួយឧបថម្ភអ្វីពីអង្គការណាទេ ។

ជីវភាពរស់នៅ

តាំងតែពីប្រជាជនចាប់ផ្តើមចេញទៅធ្វើការងារឆ្ងាយពីផ្ទះមកធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលនូវយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតរបស់គេ ។ ពីមុនគ្រួសារទាំងនោះប្រកបរបរចំបងដូចជា ធ្វើស្រែ ដើរស៊ីឈ្នួលធ្វើស្រែចំការ ជួញដូរតូចតាច និង នេសាទ។ ក្រោយពីមានការចាកចេញទៅធ្វើការក្រៅមក ការងារធ្វើស្រែចំការ និងការស៊ីឈ្នួលតាមស្រែចំការ មានការថយចុះ ផ្ទុយទៅវិញការរកស៊ីជួញដូរតូចតាច និងនេសាទត្រី មានការកើនឡើង ។ ចំណែកឥឡូវនេះ ការចេញទៅធ្វើការ ក្រៅបានក្លាយទៅជាយុទ្ធសាស្ត្រចំបងនៅក្នុងការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតនៅសំរាប់គ្រួសារ។ បើពិនិត្យមើលជាទូទៅ ផលប្រយោជន៍ដែលបានមកពីការចាកចេញទៅធ្វើការងារខាងក្រៅនេះពុំបានជួយដល់ការធ្វើឱ្យជីវិភាពគ្រួសាររបស់ពួកគេរីកចំរើនទេ ពោលគឺវាគ្រាន់តែអាចជួយដោះទាល់រយៈពេលខ្លី និងសំរាប់ដោះបំណុលគេតែប៉ុណ្ណោះ ។

បើគិតអំពីបញ្ហា និងផលប្រយោជន៍ពីការចាកចេញទៅធ្វើពលកម្មនេះ តាមចំលើយអ្នកដែលបានសំភាសន៍ អ្នកខ្លះបានឆ្លើយថា អវិជ្ជមាន និងអ្នកខ្លះឆ្លើយថាវិជ្ជមាន (តារាងទី៨) ។ គេបាននិយាយថាស្ថានភាពគឺប្រសើរជាងមុន (២២%) គ្រួសារអាចទិញអង្ករ (១៣%) អាចទ្រទ្រង់ ខ្លួន ឯងបានមួយរយៈ (៦%) ហើយអាចសងបំណុលគេបាន (២%) ។ ចំណែកអ្នកដែលឆ្លើយថា អវិជ្ជមានវិញ បានបញ្ជាក់ថាស្ថានភាពគ្មានការប្រែប្រួលទេ(៤0%) ។ មានអ្នកខ្លះនិយាយថាស្ថានភាពកាន់តែយ៉ាប់យ៉ឺនទៅៗ

(១៦%) ។ ទោះបីជាយ៉ាងនេះក្តី នៅពេលដែលសួរថា តើអ្នកមានគម្រោងទៅទៀតឬទេ? ៦៤% ឆ្លើយថា គេនឹងទៅម្តងទៀត ។

តារាងទី ៨. ផលប្រយោជន៍ពីការចាកចេញទៅធ្វើការខាងក្រៅ ចំពោះគ្រួសារ តុលា ២០០៣	
ការពិពណ៌នា	
ស្ថានភាពនៅដដែល	៤៨
ស្ថានភាពបានគ្រាន់បើជាងមុនបន្តិច	២៦
ស្ថានភាពកាន់តែយ៉ាប់ជាងមុន(ជំពាក់គេកាន់តែច្រើន ក្រកាន់តែខ្លាំង)	១៩
គ្រួសារអាចទិញអង្ករបាន	១៦
គ្រួសារអាចទ្រទ្រង់ខ្លួនឯងបានមួយរយៈ	៧
គ្រួសារអាចសងបំណុលគេបាន	២
អត់ដឹង	១
n = 119	

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ទោះបីជាការធ្វើចំណាកស្រុកទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និងតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ត្រូវបានគេទទួលស្គាល់ថាជានិន្នាការមួយយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំកន្លងមកនេះក្តី តែការនាំគ្នាទៅឈូឆរបែបនេះនៅក្នុងភូមិដែលយើងបានស្រាវជ្រាវនោះ គឺពិតជាធ្វើអោយគេមានការភ្ញាក់ផ្អើលមែនទែន។ មានចំនួនភាគរយខ្ពស់នៃគ្រួសារដែលធ្វើចំណាកស្រុកដើម្បីទៅធ្វើការក្រៅ ។ អ្វីដែលគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលនោះគឺ ការចាកចេញទៅយ៉ាងគំហ៊ុកក្នុងរយៈពេល ពីរ-បីឆ្នាំកន្លងមកនេះ ។ ទោះបីជាមានព្រឹត្តិការណ៍ខ្លះៗ ដូចជា បាតុកម្មប្រឆាំងថៃនៅទីក្រុងភ្នំពេញនៅដើមឆ្នាំ ២០០៣ ក៏ដោយ ក៏ព្រឹត្តិការណ៍នេះ មិនបានកាត់ផ្តាច់ចលនាហូរចូលនៃកម្មករខ្មែរទៅក្នុងប្រទេសថៃ និងតំបន់ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃទេ ។

ការសិក្សាបានរកឃើញថា ចំនួនអ្នកដែលចាកចេញទៅហើយចូលជ្រៅក្នុងប្រទេសថៃ មានចំនួនប្រហាក់ប្រហែលនិងអ្នកដែលចាកចេញទៅជិតៗតាមព្រំដែន ។ ចំពោះរយៈពេលនៃការធ្វើដំណើររបស់គេវិញគឺភាគច្រើនពី មួយខែទៅ៦ខែ ។ អ្នកចាកចេញទៅធ្វើការងារទាំងនោះមានប្រុស និងស្រីប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ពួកគេភាគច្រើនមានអាយុពី ១៨ ទៅ៤៥ ឆ្នាំ ហើយសុទ្ធតែបានរៀបការរួច ។ ចំពោះចំណេះដឹងទូទៅវិញភាគច្រើន ពួកគេរៀនសូត្របានត្រឹមថ្នាក់ទី១ ដល់ថ្នាក់ទី៦ ប៉ុណ្ណោះ ។ លើសពីនេះទៀតពួកគេគ្មានដីធ្លីផងដែរ ។

ជាការពិតហើយថា តំលៃការងារខ្ពស់ និងឱកាសការងារមាននៅក្នុងប្រទេសថៃ ជាកត្តា "ទាញ" យ៉ាងសំខាន់ក៏ដោយ តែកត្តា "ជំរុញ" ពីប្រទេសកម្ពុជាក៏មានតួនាទីសំខាន់ផងដែរ ។ គ្រោះទឹកជំនន់ជាប់ៗគ្នានៅក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងមកនេះ បានជះឥទ្ធិពលធ្វើឱ្យទិន្នផលស្រូវធ្លាក់ចុះ ជំពាក់បំណុលដោយសារការធ្វើស្រែ គ្មានដីធ្លី ។ ដោយរួមផ្សំ និងការគ្មានការងារធ្វើនៅក្នុងតំបន់ក្បែរខាងផង ការធ្វើស្រែទៅមិនរួចបណ្តាលអោយគេស្វែងរកការងារនៅកន្លែងផ្សេង ។ ហើយអ្នកដែលបានលក់ស្រែ មិនអាចត្រឡប់មកប្រកបមុខរបរដូចដើមវិញបានឡើយ ។ ដោយសារតម្រូវការនៃសេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី ប្រជាជនកម្ពុជាដែលពេញកំលាំង អាចចេញចូលទៅធ្វើការនៅកន្លែងផ្សេងបានដោយចំហរព្រំដែនរវាងកម្ពុជា-ថៃ បានកម្មករខ្មែរហូរចូលទៅក្នុងប្រទេសថៃ និងតំបន់ព្រំដែនជាបន្តបន្ទាប់ ។

ទាំងគ្រួសារ ទាំងអ្នកចាកចេញ ទទួលបានទាំងផលប្រយោជន៏ និងបញ្ហា ។ ចំពោះបញ្ហាដែលពួកគេជួបប្រទះវិញ តាមបទពិសោធន៏របស់ពួកគេ បានបញ្ជាក់ថា វាមិនមានភាពធ្ងន់ធ្ងរដូចដែលការសរសេរនៅក្នុងទំព័រកាសែតនោះទេ ។ ចំពោះបញ្ហាដែលពួកគេភាគច្រើនជួបប្រទះ គឺការចាប់ខ្លួន ។ ធ្ងន់ធ្ងរជាងនេះទៀតគេជួបប្រទះបញ្ហាធំៗនៅពេលត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ។ គ្រួសារផ្សេងទៀតបានទទួលបន្ទុកបន្ថែមទៀត នៅពេលដែលអវត្តមាននូវសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។ តែនៅក្នុងបរិបទនៃលក្ខខ័ណ្ឌដែលគេប្រឈមនោះ ហើយនិងឱកាសដែលមានសំរាប់គេ ការចេញទៅធ្វើការក្រៅនៅតែជាយុទ្ធសាស្ត្រសមស្រប ក្នុងការចិញ្ចឹមជីវិតគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។

ពួកគេជាច្រើនបានយល់ឃើញថា ការចាកចេញនេះ វាគ្រាន់តែជួយដោះទាល់ប៉ុណ្ណោះ គេបានពោលថា ជីវភាពរបស់ពួកគេនៅដដែលមិនមានការប្រែប្រួលអ្វីទេ ។ អ្នកខ្លះនិយាយថា ជីវភាពរបស់ពួកគេគឺកាន់

តែយ៉ាប់យឺនទៅៗ ។ និយាយរួមអ្នកចាកចេញទៅធ្វើការនៅក្រៅមិនអាចយកប្រាក់ដែលខ្លួនរកបានទៅរកស៊ីអ្វីដើម្បីលើកកំពស់ជីវភាពគ្រួសាររបស់គេឡើយ ក្រៅពីប្រើប្រាស់សំរាប់ដោះទាល់ និងសងបំណុលគេនោះ ។

អនុសាសន៍

នៅក្នុងឆ្នាំ ១៩៩៩ ការសិក្សារបស់វិទ្យាស្ថាន CDRI បានជួយផ្តល់ជាពតិមានដល់អ្នកអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ និងរដ្ឋាភិបាល ចំពោះបញ្ហានៃការធ្វើចំណាកស្រុកទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ។ ទោះជាធ្វើយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាលមិនបានធ្វើអ្វីដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហានេះនៅឡើយទេ ។ ជាទូទៅ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលនិងស្ថាប័នរដ្ឋពេញចិត្តនឹងអនុវត្តកម្មវិធីរបស់គេដោយមិនគិតគូរឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដល់ការប្រែប្រួល ខុសពីប្រក្រតីនៃយុទ្ធសាស្ត្រប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិតដែលកំពុងតែកើតមានឡើងនៅចំពោះមុខគេ ។ ដូច្នោះ នេះជាឱកាសសំរាប់អង្គការនានាដែលកំពុងធ្វើការខាងផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍ក្តី ច្បាប់ក្តី និងសិទ្ធិមនុស្សក្តី ក្នុងការរួមគ្នាដោះស្រាយចំពោះបញ្ហានេះ ។ វាក៏ជាឱកាសល្អសំរាប់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការចាត់វិធានការចំពោះបញ្ហានេះ ដោយធ្វើការសហប្រត្តិបត្តិការជាទ្វេភាគីជាមួយនឹងប្រទេសថៃ ដើម្បីការពារ និងជួយដល់កម្មករកម្ពុជា ។

<u>ខាងក្រោមនេះជាអនុសាសន៍ និងចំណោទដែលអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលត្រូវគិតគូរ:</u>

- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគួរគិតសារជាថ្មីឡើងវិញ អំពីកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍របស់គេ ដើម្បីជាយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់ភូមិ ដែលការចាកចេញទៅធ្វើការងារនេះកំពុងរីករាលដាល ។
- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគួរពិនិត្យមើលមធ្យោបាយផ្សេងៗដែលអាចកាត់បន្ថយល័ក្ខខ័ណ្ឌនានាដែលបណ្តាលឱ្យអ្នកភូមិចាកចេញទៅប្រកបការងារខាងក្រៅ ។ ល័ក្ខខ័ណ្ឌទាំងនេះរួមមានការបំប៉នចំណេះដឹង អំពីការគ្រប់គ្រងបញ្ហាធននាធម្មជាតិ ជាពិសេសបញ្ហាដែលទាក់ទងទឹកជំនន់ និងបញ្ហាគ្មានដីធ្លី ។
- អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលត្រូវតែរកមធ្យោបាយធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីអាចផ្តល់ជំនួយដោយផ្ទាល់ដល់អ្នកចាកចេញ និងគ្រួសាររបស់គេ ។ ជំនួយទាំងអស់នោះ រាប់បញ្ចូលទាំងការអប់រំច្បាប់ និង

សិទ្ធមនុស្ស ព្រមទាំងផ្តល់សេវាសុខភាពដល់អ្នកដែលត្រឡប់មកវិញ ។ ប្រហែលជាការល្អ បើសិនជាអ្នកចាកចេញអាចចងក្រងជាក្រុមជួយគ្នាទៅវិញទៅមកនៅក្នុងភូមិនីមួយៗ ។

- ❖ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគួរតែបង្កើតការសហប្រតិបត្តិការជាមួយ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល នៅក្នុងប្រទេសថៃ ដើម្បីសំរបសំរួល និងជួយដល់កម្មករខ្មែរដែលធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសថៃ ។
- ❖ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគួរតែធ្វើការតស៊ូមតិជាមួយរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាអោយសិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិស្របច្បាប់របស់កម្មករ ដែលចេញទៅធ្វើការទាំងនោះត្រូវបានគេគោរពឱ្យបានទូលំទូលាយ ។

<u>ខាងក្រោមនេះជាអនុសាសន៍ និងចំណោទដែលភ្នាក់ងាររាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវគិតគូរៈ</u>

- ❖ រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាគួរតែចូលរួមពិភាក្សាជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាលថៃ ដើម្បីធានាភាពស្របច្បាប់ចំពោះកម្មករខ្មែរដែលបានចូលទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ។ ចំណុចដែលត្រូវពិភាក្សារួមមានសិទ្ធិមនុស្ស និងសិទ្ធិច្បាប់ ដោយបង្កើតទីស្នាក់ការរបស់រដ្ឋាភិបាលខ្មែរ នៅក្នុងប្រទេសថៃ ដើម្បីជួយដោះស្រាយបញ្ហាដែលទាក់ទងនឹងការងាររបស់កម្មករនៅក្នុងប្រទេសថៃ ។ ក្នុងនោះដែររដ្ឋាភិបាលត្រូវមានគោលការណ៍ច្បាស់លាស់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យការងាររបស់មេខ្យល់ និងភ្នាក់ងារជ្រើសរើសកម្មករទៅធ្វើការនៅប្រទេសក្រៅ ។ វាជាការប្រសើរក្នុងការពង្រឹងទំនាក់ទំនងរវាងខេត្តដែលមានព្រំប្រទល់ជាប់គ្នា រវាងកម្ពុជា-ថៃ ជាពិសេសមន្ត្រីរាជការ និងប៉ូលីសនៅតាមព្រំដែននៃប្រទេសទាំងពីរ ។
- ❖ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល គួរតែកំណត់ឱ្យបានច្បាស់លាស់ នូវតួនាទីទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេ ចំពោះបញ្ហាការចាកចេញទៅធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស ។
- ❖ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល គួរតែពង្រឹងការងារកសិកម្ម អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិដើម្បីកាត់បន្ថយនូវល័ក្ខខ័ណ្ឌនានា ដែលជំរុញឱ្យប្រជាជនចាញចេញពីភូមិរបស់គេ ។
- ❖ ស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាល គួរតែផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញផ្សេងៗ ក្រៅពីការងារធ្វើស្រែ ទាំងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា និងប្រទេសថៃ ។

ឧបសម្ព័ន្ធ

ផែនទីភូមិស្រាវជ្រាវក្នុងស្រុកថ្មគោល ខេត្តបាត់ដំបង

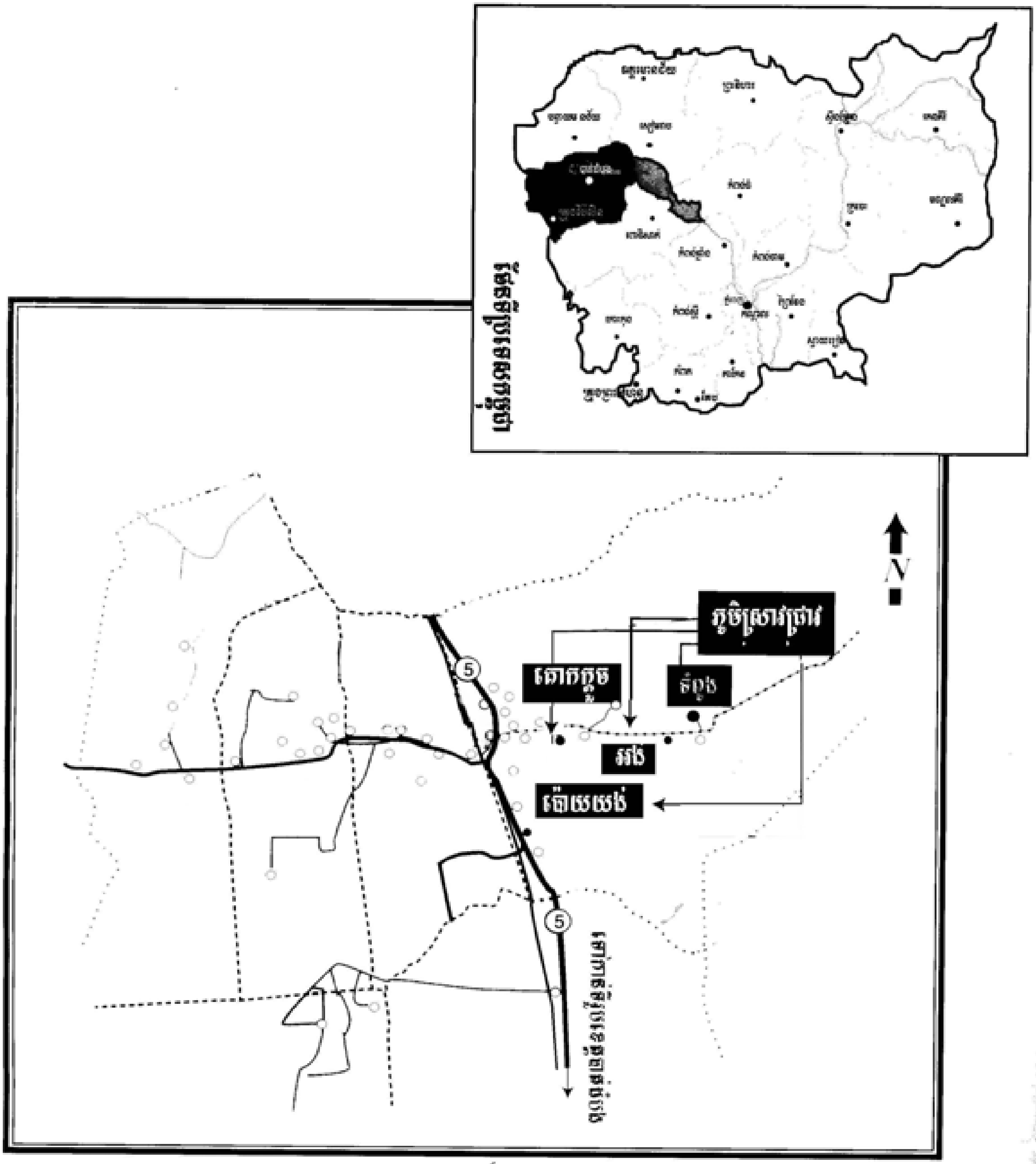

៤

១. សំណួរសម្រាប់សំភាសន៍អ្នកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ

ប្រវត្តិរបស់សមាជិកគ្រួសារអ្នកចេញទៅប្រកបការងារដែលត្រូវបានសំភាសន៍

១- ឈ្មោះភូមិ
- ☐ គោកក្តួច
- ☐ អង់
- ☐ ទំពូង
- ☐ ប៉ោយយ៉ុង

២- ភេទ ☐ ប្រុស ☐ ស្រី

៣- អាយុ
- ☐ ក្រោម ១៨ ឆ្នាំ
- ☐ ១៨-៣០ ឆ្នាំ
- ☐ ៣១- ៤៥ ឆ្នាំ
- ☐ ៤៦- ៦០ ឆ្នាំ
- ☐ ច្រើនជាង ៦០ ឆ្នាំ

៤- ស្ថានភាពគ្រួសារ
- ☐ លីវ
- ☐ មានគ្រួសារ
- ☐ ម៉េម៉ាយ/ពោះម៉ាយ

៥- ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុក:...

៦- ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ (រាប់ទាំងអ្នកចេញទៅប្រកបការងារ):...

៧- តើមានសមាជិកគ្រួសារប៉ុន្មាននាក់ដែលអាចរកចំណូលជាលុយ និងសំភារៈផ្សេងៗ ដើម្បីទ្រទ្រង់គ្រួសារ?

....

៨- ការអប់រំ: (បំពេញកម្រិតវប្បធម៌ដែលគេបានរៀន)
- ☐ មិនបានចូលសាលារៀន
- ☐ ថ្នាក់ទី ១-៦

☐ថ្នាក់ទី៧-៩

☐ថ្នាក់ទី ១០-១២

☐ចូលមហាវិទ្យាល័យ

ដីកម្មសិទ្ធិ និងការបង្កបង្កើនផល

៩- តើគ្រួសាររបស់អ្នកមានដីស្រែ ឬទេ? ☐មាន

☐មិនមាន

១០- តើគ្រួសាររបស់អ្នកមានដីធ្វើស្រែប៉ុន្មានហិកតា?

☐0,៥ហិកតា ឬតិចជាង

☐0,៥១-១ ហត

☐១,១-២ ហត

☐២,១-៣ ហត

☐លើសពី៣ ហត

☐N/A

១១- តើគ្រួសាររបស់អ្នកជួលដីស្រែគេ ឬទេ?

☐ជួល

☐មិនជួល

១២- តើគ្រួសាររបស់អ្នកជួលដីស្រែគេ ប៉ុន្មានហិកតា ?

☐0,៥ហិកតា ឬតិចជាង

☐0,៥១-១ ហត

☐១,១-២ ហត

☐២,១-៣ ហត

☐លើសពី៣ ហត

☐N/A

១៣- តើទិន្នផលស្រូវដែលអ្នកទទួលបានប្រចាំឆ្នាំ ជាទូទៅអាចផ្គត់ផ្គង់គ្រួសាររបស់អ្នកគ្រប់គ្រាន់ឬទេ ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

☐N/A

១៤-បើសិនជាមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ តើខ្វះប៉ុន្មានខែ ?

☐ ១ ខែ

☐ ២ ខែ

☐ ៣ ខែ

☐ ៤ ខែ

☐ ៥ ខែ

☐ លើសពី ៥ ខែ

☐N/A

១៥- តើគ្រួសាររបស់អ្នកធ្វើស្រែ ឬទេនៅឆ្នាំនេះ ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

☐N/A

១៦- បើទេ តើហេតុអ្វី? (បំពេញហេតុផល): ....

....

☐N/A

១៧- តើគ្រួសាររបស់អ្នកធ្លាប់លក់ដីស្រែ ដែរឬទេ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

១៨- បើធ្លាប់លក់ តើគ្រួសាររបស់អ្នកលក់ប៉ុន្មានហិកតា ?

☐0,៥ហិកតា ឬតិចជាង

☐0,៥១-១ ហត

☐១,១-២ ហត

☐២,១-៣ ហត

☐លើសពី៣ ហត

☐N/A

១៩- បើធ្លាប់លក់ តើមកពីមូលហេតុអ្វី? (បំពេញហេតុផល):..

....

☐N/A

បទពិសោធន៍របស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារសំខាន់បំផុតនៅក្នុងគ្រួសារស

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ២០ ដល់ ២៣ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

២០- តើអ្នកបានចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ប៉ុន្មានដងហើយ? នៅឆ្នាំណាខ្លះ?

២១- តើអ្នកទៅធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ? បើតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃតើនៅខាងប្រទេសថៃ ឬប្រទេសខ្មែរ?

២២- តើចេញទៅម្តងៗ មានរយៈពេលប៉ុន្មានខែ ?

២៣- តើមានសមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកទៅជាមួយអ្នកដែរឬទេ ? បើសិនជាមាន តើគេនោះទៅធ្វើការងារដែរឬយ៉ាងណា?

ការចេញដំណើរ	នៅឆ្នាំ	ចូលជ្រៅទៅក្នុងទឹកដីថៃ = (១) នៅក្នុង និងក្បែរព្រំដែនថៃ= (២) នៅក្នុង និងក្បែរព្រំដែន ខ្មែរ (៣)	រយៈពេលគិតជាខែ	មានសមាជិកគ្រួសារទៅជាមួយ ឬទេ ត្រូវជាអ្វី នឹងអ្នក	សមាជិកនោះទៅធ្វើការ ឬក៏យ៉ាងណា?
លើកទី ១		☐១ ☐២ ☐៣			
លើកទី ២		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			
លើកទី ៣		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			

លើកទី ៤		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			
លើកទី ៥		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			

២៤- តើហេតុអ្វីបានជាអ្នកចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? (អាចគូសចម្លើយលើសពី ១)

☐អាចរកការងារបាននៅថៃ

☐គ្មានការងារធ្វើនៅកម្ពុជា

☐គ្មានដីស្រែ

☐គ្មានដើមទុនសំរាប់រកស៊ី

☐ជំពាក់បំណុលគេដោយសារជម្ងឺ

☐ជំពាក់បំណុលគេដោយសារធ្វើស្រែមិនបានផល

☐ជំពាក់បំណុលគេដោយសារលេងល្បែង

☐..

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ២៥ ដល់ ២៧ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

២៥- តើមានមេខ្យល់នាំអ្នកទៅធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនដែរឬទេ ?

២៦- តើគ្រួសារអ្នកត្រូវបង់លុយដើម្បីទទួលបានការងារធ្វើនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ឬទេ?

២៧- តើអ្នកត្រូវបង់លុយប៉ុន្មានរៀល/បាត?

ការចេញដំណើរ	មានមេខ្យល់	ត្រូវបង់លុយ	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបង់ ទៅអ្នកណា (បង់១ដង ឬបង់ប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លងទៅធ្វើការងារ)
លើកទី១	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី២	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី៣	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី៤	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី៥	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	

២៨- តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ខ្ចីលុយគេដើម្បីបង់ថ្លៃទៅធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដែរឬទេ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

២៩- បើ បាទ/ចាំ តើគ្រួសារអ្នកខ្ចីគេប៉ុន្មាន? (បំពេញចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខ្ចី):....................................

☐N/A

៣០- តើគ្រួសារអ្នកខ្ចីអ្នកណា?: (បំពេញអ្នកដែលឱ្យប្រាក់ខ្ចី)............... ....

☐N/A

៣១- តើការប្រាក់ប៉ុន្មានភាគរយ?: (បំពេញចំនួនការប្រាក់):...

☐N/A

៣២- តើគ្រួសារអ្នកមានលទ្ធភាពសងគេវិញហើយ ឬនៅ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

☐N/A

៣៣-តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់លក់របស់របរដើម្បីយកប្រាក់បង់ឱ្យគេក្នុងការចេញទៅប្រកបការងារដែរ ឬទេ?

☐បាទ/ចាស

☐ទេ

៣៤- បើ បាទ/ចាំ តើគ្រួសារអ្នកបានលក់អ្វីខ្លះ?

☐ដី

☐គោ ក្របី

☐ជ្រូក

☐ អលង្ការ

☐N/A

☐..

☐..

៣៥- តើការស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ របស់អ្នក វាស្របច្បាប់ឬមួយយ៉ាងណា ?

☐ស្របច្បាប់

☐មិនស្របច្បាប់

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ៣៦ ដល់ ៤០ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

៣៦- តើអ្នកធ្វើការងារអ្វីនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? ឧទាហរណ៍: កម្មករសំណង់ កម្មករលើសែងនៅកំពង់ផែ កម្មកររោងចក្រ ឬក្រុមហ៊ុនម្ហូបអាហារ កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ កម្មករនៅតាមទូកនេសាទ កម្មករចិញ្ចឹមបង្គា ។ល។

៣៧- តើអ្នកធ្វើការប៉ុន្មានម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ?

៣៨- តើអ្នកទទួលបានប្រាក់កម្រៃប៉ុន្មានរៀលក្នុងមួយខែ?

៣៩- តើគេផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅដល់អ្នកដែរ ឬទេ (នៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ) ?

៤០- តើគេផ្តល់អាហារដល់អ្នកដែរ ឬទេនៅពេលដែលអ្នកធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ?

ការចេញដំណើរ	ប្រភេទការងារ	ចំនួនម៉ោង/មួយថ្ងៃ	ប្រាក់កម្រៃ (គិតជាខែ ឬថ្ងៃ)	គេផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅ	គេផ្តល់អាហារ
លើកទី១				☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A
លើកទី២				☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A
លើកទី៣				☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A
លើកទី៤				☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A
លើកទី៥				☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ៤១ ដល់ ៤៤ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

៤១- ក្នុងកំឡុងពេលដែលអ្នកធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ តើអ្នកអាចផ្ញើលុយកាក់ខ្លះមកផ្ទះដែរ ឬទេ?

៤២- តើអ្នកមានលទ្ធភាពផ្ញើប៉ុន្មានរៀល/បាត ?

៤៣- តើអ្នកផ្ញើលុយមកគ្រួសាររបស់អ្នកដោយរបៀបណា ?

៤៤- តើអ្នកទទួលប្រាក់ចំណេញសុទ្ធ (មិនគិតនូវដើមទុនរបស់អ្នក) ឬខាតប៉ុន្មានពីការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ?

ការធ្វើដំណើរ	អាចផ្ញើលុយមកផ្ទះដែរ ឬទេ?	មធ្យោបាយផ្ញើលុយ	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលផ្ញើ និងចំនួនដង ដែលផ្ញើមក (ឧ. រាល់ខែ ម្តង ។ល។)	ចំនួនប្រាក់ដែលនៅសល់ពីការចាយវាយផ្សេងៗ (ឧ អាចចំណេញ ស្មើដើម ឬខាត)
លើកទី១	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី២	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី៣	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			

លើកទី៤	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី៥	☐បាទ/ចាស ☐ទេ ☐N/A			

បញ្ហាជួបប្រទះ

៤៥- តើអ្នកជួបប្រទះបញ្ហាអ្វីទេ នៅកំឡុងពេលដែលធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? (គូសនូវចម្លើយដែលគេឆ្លើយទាំងអស់)

☐ពុំបានទទួលប្រាក់កម្រៃពេញថ្លៃ

☐ទទួលរងការវាយដំរាងកាយ

☐គេបង្ខំឱ្យប្រើថ្នាំញៀន

☐ត្រូវប៉ូលីសចាប់

☐ឈឺដោយសារធ្វើការងារហួសកំលាំង

☐ ពុំមានបញ្ហា

☐...

៤៦- តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ? តើមានអ្នកណាជួយអ្នកឬទេ?សូមពន្យល់?................

៤៧- តើអ្នកជួបប្រទះបញ្ហាអ្វីទេ នៅពេលដែលអ្នកត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ក្រោយពីធ្វើការនៅថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? (អាចគូសចម្លើយលើសពីមួយ)

☐មិនអាចរកការងារធ្វើបាន

☐មិនអាចធ្វើការងារធ្ងន់

☐ ចំណាយសំរាប់សុខភាពអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារ

☐ ពុំមានបញ្ហា

☐...

៤៨- តើអ្នកធ្វើដូចម្តេចដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ? តើមានអ្នកណាជួយអ្នកឬទេ?សូមពន្យល់?................

☐ ពុំមានបញ្ហា

ផលប៉ះពាល់ទៅលើជីវភាពគ្រួសារ

៤៩- តើមុខរបរអ្វី ឬប្រភពចំណូលអ្វីសំខាន់ជាងគេរបស់អ្នក មុនពេលចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដំបូង? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐រែកដី

☐កម្មករសំណង់

☐..

៥០- តើមុខរបរ ឬប្រភពចំណូលបន្ទាប់បន្សំ របស់អ្នកមុនពេលចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដំបូងគឺអ្វី? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐រែកដី

☐កម្មករសំណង់

☐:..

៥១- តើមុខរបរ ឬប្រភពចំណូលសំខាន់ជាងគេ របស់អ្នក នាពេលបច្ចុប្បន្នដែលអ្នកត្រលប់មកវិញនេះ គឺអ្វី? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐រែកដី

☐កម្មករសំណង់

☐:.......................................

៥២- តើមុខរបរ ឬប្រភពចំណូលបន្ទាប់បន្សំ របស់អ្នក នាពេលបច្ចុប្បន្នដែលអ្នកត្រលប់មកវិញនេះ គឺអ្វី? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐រែកដី

☐កម្មករសំណង់

☐.......................................

៥៣- តើអ្នកបានប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដូចម្តេចខ្លះ? (អាចគូសចម្លើយលើសពីមួយ)

☐សង់ផ្ទះ ឬជួសជុលផ្ទះ

☐ទិញដី

☐រកស៊ីជំនួញខ្នាតតូច

☐ទិញគ្រឿងចក្រ កសិកម្ម

☐ផ្គត់ផ្គង់ការខ្វះខាតក្នុងគ្រួសារ

☐.....................................

៥៤- តើជីវភាពរបស់អ្នកបានផ្លាស់ប្តូរ ដោយសារបានទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬក៏នៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃដូចម្តេច ? សូមពន្យល់?...

៥៥- តើអ្នកមានគម្រោងចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ទៀតដែរ ឬទេ?

☐បាទ/ចាំ មានគម្រោងចេញទៅទៀត

☐ទេ មិនមានគម្រោងចេញទៅទៀតទេ

៥៦- តើអ្នកមានមតិយោបល់ ឬពតិមានអ្វី ដើម្បីផ្តាំផ្ញើដល់អ្នកឯទៀត ដែលចង់ទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ដែរឬទេ ? សូមពន្យល់ ?

----

២. សំនួរសម្រាប់សំភាសន៍គ្រួសារអ្នកចេញទៅប្រកបការងារ

ប្រវត្តិរបស់សមាជិកគ្រួសាអ្នកចេញទៅប្រកបការងារដែលត្រូវបានសំភាសន៍

១- ឈ្មោះភូមិ ☐គោកក្តួច

☐អង់

☐ទំពូង

☐ប៉ោយយ៉ុង

២- ភេទ ☐ប្រុស ☐ស្រី

៣- អាយុ

☐ក្រោម ១៨ ឆ្នាំ

☐ ១៨-៣០ ឆ្នាំ

☐ ៣១- ៤៥ ឆ្នាំ

☐ ៤៦- ៦០ ឆ្នាំ

☐ ច្រើនជាង ៦០ ឆ្នាំ

៤- ស្ថានភាពគ្រួសារ

☐ លីវ

☐ មានគ្រួសារ

☐ មេម៉ាយ/ពោះម៉ាយ

៥- ចំនួនកូនក្នុងបន្ទុកៈ..

៦- ចំនួនសមាជិកគ្រួសារ (រាប់ទាំងអ្នកចេញទៅប្រកបការងារ) ៈ..

៧- តើមានសមាជិកគ្រួសារប៉ុន្មាននាក់ដែលអាចរកចំណូលជាលុយ និងសំភារៈផ្សេងៗ ដើម្បីទ្រទ្រង់គ្រួសារ?

....

៨- ការអប់រំៈ (បំពេញកំរិតវប្បធម៌ដែលគេបានរៀន)

☐ មិនបានចូលសាលារៀន

☐ ថ្នាក់ទី ១-៦

☐ ថ្នាក់ទី៧-៩

☐ ថ្នាក់ទី ១០-១២

☐ ចូលមហាវិទ្យាល័យ

ដីកម្មសិទ្ធិ និងការបង្កបង្កើនផល

៩- តើគ្រួសាររបស់អ្នកមានដីស្រែ ឬទេ? ☐ មាន

☐ មិនមាន

១០- តើគ្រួសាររបស់អ្នកមានដីធ្វើស្រែប៉ុន្មានហិកតា?

☐ ០,៥ហិកតា ឬតិចជាង

☐ ០,៥១-១ ហត

☐ ១,១-២ ហត

☐២,១-៣ ហត

☐លើសពី៣ ហត

☐N/A

១១- តើគ្រួសាររបស់អ្នកជួលដីស្រែគេ ឬទេ?

☐ជួល

☐មិនជួល

១២- តើគ្រួសាររបស់អ្នកជួលដីស្រែគេ ប៉ុន្មានហិកតា ?

☐0,៥ហិកតា ឬតិចជាង

☐0,៥១-១ ហត

☐១,១-២ ហត

☐២,១-៣ ហត

☐លើសពី៣ ហត

☐N/A

១៣- តើទិន្នផលស្រូវដែលអ្នកទទួលបានប្រចាំឆ្នាំ ជាទូទៅអាចផ្គត់ផ្គង់គ្រួសាររបស់អ្នកគ្រប់គ្រាន់ឬទេ ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

☐N/A

១៤-បើសិនជាមិនគ្រប់គ្រាន់ទេ តើខ្វះប៉ុន្មានខែ ?

☐ ១ ខែ

☐ ២ ខែ

☐ ៣ ខែ

☐ ៤ ខែ

☐ ៥ ខែ

☐ លើសពី ៥ ខែ

☐N/A

១៥- តើគ្រួសាររបស់អ្នកធ្វើស្រែ ឬទេនៅឆ្នាំនេះ ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

☐N/A

១៦- បើទេ តើហេតុអ្វី? (បំពេញហេតុផល): ....

....

☐N/A

១៧- តើគ្រួសាររបស់អ្នកធ្លាប់លក់ដីស្រែ ដែរឬទេ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

១៨- បើធ្លាប់លក់ តើគ្រួសាររបស់អ្នកលក់ប៉ុន្មានហិកតា ?

☐0,៥ហិចតា ឬតិចជាង

☐0,៥១-១ ហត

☐១,១-២ ហត

☐២,១-៣ ហត

☐លើសពី៣ ហត

☐N/A

១៩- បើធ្លាប់លក់ តើមកពីមូលហេតុអ្វី? (បំពេញហេតុផល):..

....

☐N/A

បទពិសោធន៏របស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារសំខាន់បំផុតនៅក្នុងគ្រួសារស

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ២0 ដល់ ២៣ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

២0- តើអ្នកណាជាអ្នកចេញទៅប្រកបការងារសំខាន់បំផុតនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ប៉ុន្មានដង ហើយ? នៅឆ្នាំ ណាខ្លះ?

☐ ប្តី

- ☐ ប្រពន្ធ
- ☐ កូនប្រុស
- ☐ កូនស្រី
- ☐ ឪពុក
- ☐ ម្ដាយ
- ☐ ផ្សេងៗ

តើអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃនោះប៉ុន្មានដងហើយ .? នៅក្នុងឆ្នាំណា ?

២១- តើអ្នកនោះទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ? តើនៅប្រទេសថៃ ឬប្រទេស ខ្មែរ?

២២- តើចេញទៅម្ដងៗ មានរយៈពេលប៉ុន្មានខែ ?

២៣- តើមានសមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកទៅជាមួយអ្នកនោះដែរឬទេ ? បើសិនជាមាន តើគេនោះទៅធ្វើការងារ ដែរឬយ៉ាងណា?

ការចេញដំណើររបស់អ្នកប្រកបការងារសំខាន់បំផុត	នៅឆ្នាំ	ចូលជ្រៅទៅក្នុងដីថៃ = (១) នៅក្នុងនិងក្បែរព្រំដែនថៃ= (២) នៅក្នុង និងក្បែរព្រំដែន ខ្មែរ (៣)	រយៈពេលគិតជាខែ	មានសមាជិកគ្រួសារទៅជាមួយ ឬទេ ត្រូវជាអ្វី នឹងអ្នក	សមាជិកនោះទៅធ្វើការ ឬក៏យ៉ាងណា?
លើកទី ១		☐១ ☐២ ☐៣			
លើកទី ២		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			
លើកទី ៣		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			
លើកទី ៤		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			
លើកទី ៥		☐១ ☐២ ☐៣ ☐N/A			

២៤- តើហេតុអ្វីបានជាអ្នកប្រកបការងារដែលសំខាន់នោះ ចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? (អាចគូសចម្លើយ លើសពី ១)

☐ អាចរកការងារបាននៅថៃ

☐ គ្មានការងារធ្វើនៅកម្ពុជា

☐ គ្មានដីស្រែ

☐ គ្មានដើមទុនសំរាប់រកស៊ី

☐ ជំពាក់បំណុលគេដោយសារជម្ងឺ

☐ ជំពាក់បំណុលគេដោយសារធ្វើស្រែមិនបានផល

☐ ជំពាក់បំណុលគេដោយសារលេងល្បែង

☐ ....

☐ ....

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ២៥ ដល់ ២៧ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

២៥- តើមានមេខ្យល់នាំអ្នកនោះទៅធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនដែរឬទេ ?

២៦- តើគ្រួសារអ្នកនោះត្រូវបង់លុយដើម្បីទទួលបានការងារធ្វើនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ឬទេ?

២៧- តើគ្រួសារអ្នកត្រូវបង់ប៉ុន្មានរៀល/បាត?

ការចេញដំណើររបស់អ្នកប្រកបការងារសំខាន់បំផុត	មានមេខ្យល់	ត្រូវបង់លុយ	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលត្រូវបង់ ទៅអ្នកណា (បង់១ដង ឬបង់ប្រចាំថ្ងៃ ដើម្បីឆ្លងទៅធ្វើការងារ)
លើកទី១	☐បាទ/ចាស់ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី២	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី៣	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី៤	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	
លើកទី៥	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	

២៨- តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់ខ្ចីលុយគេដើម្បីបង់ថ្លៃទៅធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដែរឬទេ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

២៩- បើ បាទ/ចាំ តើគ្រួសារអ្នកខ្ចីគេប៉ុន្មាន? (បំពេញចំនួនទឹកប្រាក់ដែលខ្ចី):...................................

☐N/A

៣០- តើគ្រួសារអ្នកខ្ចីអ្នកណា?: (បំពេញអ្នកដែលឱ្យប្រាក់ខ្ចី)............... ....

☐N/A

៣១- តើការប្រាក់ប៉ុន្មានភាគរយ?: (បំពេញចំនួនការប្រាក់):...

☐N/A

៣២- តើគ្រួសារអ្នកមានលទ្ធភាពសងគេវិញហើយ ឬនៅ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

☐N/A

៣៣-តើគ្រួសារអ្នកធ្លាប់លក់របស់របរដើម្បីយកប្រាក់បង់ឱ្យគេក្នុងការចេញទៅប្រកបការងារដែរ ឬទេ?

☐បាទ/ចាំ

☐ទេ

៣៤- បើ បាទ/ចាំ តើគ្រួសារអ្នកបានលក់អ្វីខ្លះ?

☐ដី

☐គោ ក្របី

☐ជ្រូក

☐អលង្ការ

☐N/A

☐...

៣៥- តើការស្នាក់នៅក្នុងប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ របស់អ្នកទៅប្រកបការងារដែលសំខាន់នោះ វាស្របច្បាប់ឬមួយយ៉ាងណា ?

☐ ស្របច្បាប់

☐ មិនស្របច្បាប់

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ៣៦ ដល់ ៤០ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

៣៦- តើអ្នកនោះធ្វើការងារអ្វីនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? ឧទាហរណ៍: កម្មករសំណង់ កម្មករលីសែងនៅកំពង់ផែ កម្មកររោងចក្រ ឬក្រុមហ៊ុនម្ហូបអាហារ កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ កម្មករនៅតាមទូកនេសាទ កម្មករចិញ្ចឹមបង្គារ ។ល។

៣៧- តើអ្នកនោះធ្វើការប៉ុន្មានម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ?

៣៨- តើអ្នកនោះទទួលបានប្រាក់កម្រៃប៉ុន្មានរៀលក្នុងមួយខែ?

៣៩- តើគេផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅដល់អ្នកនោះដែរ ឬទេ (នៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ) ?

៤០- តើគេផ្តល់អាហារដល់អ្នកនោះដែរ ឬទេនៅពេលដែលអ្នកធ្វើការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ?

ការចេញដំណើររបស់អ្នកប្រកបការងារសំខាន់បំផុត	ប្រភេទការងារ	ចំនួនម៉ោង/មួយថ្ងៃ	ប្រាក់កម្រៃ (គិតជាខែ ឬជាថ្ងៃ)	គេផ្តល់កន្លែងស្នាក់នៅ	គេផ្តល់អាហារ
លើកទី១				☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A
លើកទី២				☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A
លើកទី៣				☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A
លើកទី៤				☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A
លើកទី៥				☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A

សំគាល់: សរសេរចម្លើយរបស់សំណួរទី ៤១ ដល់ ៤៤ នៅក្នុងតារាងខាងក្រោម ។

៤១- ក្នុងអំឡុងពេលដែលអ្នកនោះធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ តើអ្នកអាចផ្ញើលុយកាក់ខ្លះមកផ្ទះដែរឬទេ ?

៤២- តើអ្នកនោះមានលទ្ធភាពផ្ញើលុយប៉ុន្មានរៀល/បាត ?

៤៣- តើអ្នកនោះផ្ញើលុយមកគ្រួសាររបស់អ្នកដោយរបៀបណា ?

៤៤- តើអ្នកនោះទទួលប្រាក់ចំណេញសុទ្ធ (មិនគិតនូវដើមទុនរបស់អ្នក) ឬខាតប៉ុន្មានពីការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ?

ការចេញដំណើររបស់អ្នកប្រកបការងារសំខាន់បំផុត	អាចផ្ញើលុយមកផ្ទះដែរ ឬទេ?	មធ្យោបាយផ្ញើលុយ	ចំនួនទឹកប្រាក់ដែលផ្ញើ និងចំនួនដងដែលផ្ញើមក (ឧ. រាល់ខែ ម្ដង ។ល ។)	ចំនួនប្រាក់ដែលនៅសល់ពីការចាយវាយផ្សេងៗ (ឧ អាចចំណេញ ស្មើដើម ឬខាត)
លើកទី១	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី២	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី៣	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី៤	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			
លើកទី៥	☐បាទ/ចាំ ☐ទេ ☐N/A			

បញ្ហាជួបប្រទះ

៤៥- តើគ្រួសាររបស់ជួបប្រទះបញ្ហាអ្វីទេ នៅកំឡុងពេលដែលអ្នកសំខាន់នោះចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? (អាចគូសចម្លើយលើសពី១)

☐ពុំមានលុយគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទិញស្រូវ

☐ពុំមានលុយគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទិញម្ហូប

☐ពុំមានលុយគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទិញខោអាវ

☐ពុំមានលុយគ្រប់គ្រាន់សំរាប់បញ្ជូនកូនទៅសាលា

☐ខ្វះកំលាំងពលកម្មសំរាប់ធ្វើស្រែ

☐ពុំមានអ្នកជួយថែរក្សាកូន

☐ពុំមានបញ្ហា

៤៦- តើគ្រួសារធ្វើដូចម្តេចដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ? តើមានអ្នកណាជួយអ្នកឬទេ? សូមពន្យល់?...

៤៧- តើគ្រួសាររបស់អ្នកជួបប្រទះបញ្ហាអ្វីទេ នៅពេលដែលអ្នកនោះត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ក្រោយពីធ្វើការនៅថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ? (អាចគូសចម្លើយលើសពីមួយ)

- ☐ អ្នកចេញទៅប្រកបការងារមិនអាចរកការងារធ្វើបាន
- ☐ អ្នកចេញទៅប្រកបការងារមិនអាចធ្វើការងារធ្ងន់
- ☐ ចំណាយលុយសំរាប់សុខភាពរបស់អ្នកទៅប្រកបការងារ
- ☐ ពុំមានបញ្ហា
- ☐ ....

៤៨- តើគ្រួសាររបស់អ្នកធ្វើដូចម្តេចដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហានេះ? តើមានអ្នកណាជួយគ្រួសារអ្នកឬទេ? សូមពន្យល់?...

ផលប៉ះពាល់ទៅលើជីវភាពគ្រួសារ

៤៩- តើមុខរបរអ្វី ឬប្រភពចំណូលអ្វីសំខាន់ជាងគេរបស់គ្រួសាអ្នក មុនពេលអ្នកសំខាន់នោះចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដំបូង? (សូមគូសយកតែមួយ)

- ☐ ធ្វើស្រែ
- ☐ ចំការ
- ☐ ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង
- ☐ លក់ដូរ
- ☐ ជំនួញខ្នាតតូច
- ☐ រត់ម៉ូតូឌុប
- ☐ រែកដី
- ☐ កម្មករសំណង់

៥០- តើមុខរបរ ឬប្រភពចំណូលបន្ទាប់បន្សំ របស់គ្រួសារអ្នកមុនពេលចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដំបូងគឺអ្វី? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដកស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐រែកដី

☐កម្មករសំណង់

☐...

៥១- តើមុខរបរ ឬប្រភពចំណូលសំខាន់ជាងគេ របស់គ្រួសារអ្នកនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះគឺអ្វី ? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐រែកដី

☐កម្មករសំណង់

☐ អ្នកចេញទៅប្រកបការងារ.

☐...

៥២- តើមុខរបរ ឬប្រភពចំណូលបន្ទាប់បន្សំរបស់គ្រួសារអ្នក នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គឺអ្វី? (សូមគូសយកតែមួយ)

☐ធ្វើស្រែ

☐ចំការ

☐ស៊ីឈ្នួលដក ស្ទូង

☐លក់ដូរ

☐ជំនួញខ្នាតតូច

☐រត់ម៉ូតូឌុប

☐វេរកដី

☐កម្មករសំណង់

☐ អ្នកចេញទៅប្រកបការងារ.

☐...

៥៣- តើគ្រួសារអ្នកបានប្រើប្រាស់ប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ដូចម្តេចខ្លះ? (គូសចម្លើយលើសពីមួយ)

☐សង់ផ្ទះ ឬជួសជុលផ្ទះ

☐ទិញដី

☐រកស៊ីជំនួញខ្នាតតូច

☐ទិញគ្រឿងចក្រ កសិកម្ម

☐ផ្គត់ផ្គង់ការខ្វះខាតក្នុងគ្រួសារ

☐.......................................

៥៤- តើជីវភាពរបស់គ្រួសារអ្នកបានផ្លាស់ប្តូរ ដោយសារតែអ្នកសំខាន់នោះបានទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ឬក៏នៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដែរឬទេ? សូមពន្យល់

៥៥- តើអ្នកនោះមានគម្រោងចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ទៀតដែរ ឬទេ?

☐បាទ/ចាំ មានគម្រោងចេញទៅទៀត

☐ទេ មិនមានគម្រោងចេញទៅទៀតទេ

៥៦- ក្រៅពីអ្នកសំខាន់នោះ តើមានសមាជិកគ្រួសារផ្សេងទៀត មានគម្រោងទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ទៀតដែរ ឬទេ?

☐ បាទ/ចាំ មានគម្រោងចេញទៅទៀត

☐ ទេ មិនមានគម្រោងចេញទៅទៀតទេ

៥៧- តើអ្នកមានមតិយោបល់ ឬពតិមានអ្វី ដើម្បីផ្តាំផ្ញើដល់អ្នកឯទៀត ដែលចង់ទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែន កម្ពុជា-ថៃ ដែរឬទេ ? សូមពន្យល់ ?

----

៣. សំណួរសំភាសន៍ក្រុម សំរាប់ថ្នាក់ដឹកនាំភូមិ (ប្រធានភូមិ គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ តំណាងសមាគមអភិវឌ្ឍន៍នានា)

ប្រវត្តិភូមិ

១- ឈ្មោះភូមិ? តើភូមិនេះកកើតពីពេលណា? តើប្រជាជនមកពីទីណាខ្លះ? នៅពេលគេធ្វើមាតុភូមិនិវត្តន៍ តើមានជនមាតុភូមិនិវត្តន៍មករស់នៅទីនេះ ឬទេ? បើមាន តើមានប៉ុន្មានគ្រួសារ? តើពួកគេបានទទួលដីសំរាប់ធ្វើស្រែដែរ ឬទេ?:...

២- តើមានប៉ុន្មានគ្រួសារដែលរស់នៅភូមិនេះ? តើមានប្រជាជនសរុបចំនួនប៉ុន្មាននាក់? តើបច្ចុប្បន្ននេះមានជនមាតុភូមិនិវត្តន៍ប៉ុន្មានគ្រួសារ កំពុងរស់នៅ?:..

កម្មសិទ្ធិដីស្រែ

៣- តើនៅក្នុងភូមិ មានប្រជាជនប៉ុន្មានគ្រួសារដែលមានដីស្រែ? តើជាមធ្យមប្រជាជន មានដីស្រែទំហំប៉ុន្មានហិចតា? :...

៤- តើនៅក្នុងភូមិ មានប្រជាជនប៉ុន្មានគ្រួសារដែលមានដីចំការ?តើជាមធ្យមប្រជាជនមានដីចំកាប៉ុន្មានហិកតា?,,,

៥- តើទិន្នផលស្រូវជាមធ្យមបានប៉ុន្មានតោន ក្នុងមួយហិកតា? តើប្រជាជនធ្វើស្រែប៉ុន្មានដងក្នុងមួយឆ្នាំ? តើទិន្នផលស្រូវដែលទទួលបានគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ចិញ្ចឹមគ្រួសារដែរបទេ ?...

៦-តើពួកគេចំណាយដើមទុនអស់ប៉ុន្មានរៀល ក្នុងមួយហិកតា? ឧទាហរណ៍ដូចជា តើប្រជាជនប្រើជីអស់ប៉ុន្មានបាត ឬ រៀលក្នុងដីស្រែមួយហិចតា? តើគេចំណាយប្រាក់អស់ប៉ុន្មានសំរាប់ជួលកម្មករដកស្ទូង? តើចំណាយប៉ុន្មាន សំរាប់ជួលគេភ្ជួររាស់?:...

៧-តើកសិករដែលមានដីស្រែប៉ុន្មានគ្រួសារបានធ្វើស្រែឆ្នាំនេះ (២០០៣)? ហើយតើកសិករដែលមានដីស្រែប៉ុន្មានគ្រួសារ ដែលមិនបានធ្វើស្រែនៅឆ្នាំនេះ?ហេតុអ្វី ?..

៨- តើមានប្រជាជនប៉ុន្មានគ្រួសារដែលពុំមានដីស្រែ និងចំការ? តើមានអ្នកមាតុភូមិនិវត្តន៍ប៉ុន្មានគ្រួសារដែលពុំមាន ដីស្រែ និងចំការ (បើសិនជាមានអ្នកមាតុភូមិនិវត្តន៍)?,,

៩- តើចំនួនគ្រួសារដែលគ្មានដីមានការកើនឡើង ឬថយចុះ ឬក៏នៅដដែល? តើហេតុអ្វីបានជាដូច្នេះ?:.......

១០- តើមានប្រជាជនប៉ុន្មានគ្រួសារ ដែលបានលក់ដីស្រែ? តើហេតុអ្វីបានជាគេលក់?:.............

១១- តើនៅភូមិនេះ មានប្រជាជនប៉ុន្មានគ្រួសារ ដែលបានទិញដី? តើហេតុអ្វីបានជាគេទិញ?:..................

យុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការប្រកបមុខរបរចិញ្ចឹមជីវិត

១២- តើប្រភពចំណូលរបស់អ្នកភូមិសំខាន់ៗមានអ្វីខ្លះ ? សូមរៀបរាប់ឱ្យបានប្រាំចំណុចសំខាន់ៗ (សុំដាក់បញ្ចូលការចេញទៅប្រកបការងារនៅខាងក្រៅ បើវាជាប្រភពចំណូលមួយសំខាន់) ។ក្នុងចំណោមប្រភពចំណូលសំខាន់បំផុតចំនួនប្រាំ តើមានប្រភពចំណូលចំនួនពីរណា ដែលសំខាន់សំរាប់អ្នកមានជីវភាពសមរម្យ ? តើមានប្រភពចំណូលចំនួនពីរណា ដែលសំខាន់សំរាប់អ្នកមធ្យម ? តើមានប្រភពចំណូលចំនួនពីរណា ដែលសំខាន់សំរាប់អ្នកក្រ ? តើមានប្រភពចំណូលចំនួនពីរណា ដែលសំខាន់សំរាប់អ្នកក្របំផុត ? សូមពន្យល់ ។

អ្នកចេញទៅប្រកបការងារខាងក្រៅ

១៣- តើប្រជាជននៅភូមិនេះចាប់ផ្ដើមចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ នៅឆ្នាំណា?:..

១៤- តើនិន្នាការនៃការចេញទៅប្រកបការងារនេះ មានការកើនឡើង ឬថយចុះ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក? (សូមបង្កើតតារាងពេលវេលា time line) តើដោយសារមូលហេតុអ្វី? (ឧទាហរណ៍ តើការចេញទៅប្រកបការងារមានការថយចុះឬទេបន្ទាប់ពីមានព្រឹត្តិការណ៍វាយស្ថានទូតថៃនាខែមករា)?:..................

១៥- តើមានប្រជាជនប៉ុន្មានគ្រួសារដែលមានសមាជិកគ្រួសារចេញទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? តើពួកគេភាគច្រើនធ្វើការនៅក្នុងប្រទេសថៃ ឬក៏ធ្វើការនៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? សូមពន្យល់? តើគេតែងតែចេញទៅប្រកបការងារ នៅរដូវណា ? តើជាមធ្យមពួកគេស្នាក់នៅរយៈពេលប៉ុន្មានខែ ទើបមកលេងផ្ទះម្ដង?

១៦- តើមូលហេតុអ្វីខ្លះដែលជំរុញឱ្យប្រជាជនចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? សូមពន្យល់ឱ្យបានពិស្ដារ?...

១៧- តើប្រជាជនទទួលបានការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ដោយរបៀបណា? តើពួកគេមានទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកនាំផ្លូវ ឬយ៉ាងណា? តើពួកគេបង់លុយទៅឱ្យអ្នកនាំផ្លូវ ឬទេ? តើពួកគេទៅជាក្រុម ឬទៅដោយខ្លួនឯង? តើពួកគេមានទំនាក់ទំនងជាមួយកន្លែងដែលគេនឹងទៅធ្វើការដែរ ឬទេ? តើការងារនេះជាការងារស្របច្បាប់ ឬមិនស្របច្បាប់? តើពួកគេមានលិខិតឆ្លងដែន និង visa ដែរ ឬទេ? តើគេត្រូវការលុយប៉ុន្មានសំរាប់ធ្វើ passport និង visa ?

១៨- តើមានអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារណា បានខ្ចីលុយគេ ដើម្បីបង់ថ្លៃទៅធ្វើការងារដែរឬទេ? សូមពន្យល់?តើមានអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារណាមួយត្រូវលក់ដូរទ្រព្យសម្បត្តិដើម្បីបង់ថ្លៃទៅធ្វើការងារដែរ ឬទេ? សូមពន្យល់?:..

១៩- តើអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារភាគច្រើន ជាស្ត្រី ឬបុរស? មានគ្រួសារ ឬនៅលីវ? ក្មេង ឬចាស់? ហេតុអ្វី?:...

២០- តើភាគច្រើននៃអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារ នៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ជាគ្រួសារអ្នកធូរធារ ? មធ្យម? ក្រ?ឬក៏ក្រីក្រ បំផុត? ហេតុអ្វី?

២១-តើអ្នកដែលចេញទៅប្រកបការងារភាគច្រើនជាអ្នកដែលមានដីស្រែ និងចំការ ឬគ្មាន? ហេតុអ្វី?.........

២២- តើពួកគេធ្វើការងារអ្វីខ្លះ នៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? តើការងារអ្វីដែលសំបូរជាងគេនៅប្រទេសថៃ និងការងារអ្វី ដែលសំបូរជាងគេនៅតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? តើមានអ្នកណាធ្វើការលើសម៉ោងទេ? តើមានអ្នកណាធ្វើការងារលើសពីមួយប្រភេទ ឬទេ?:..

បញ្ហាដែលអ្នកចេញទៅប្រកបការងារជួបប្រទះ

២៣- តើអ្នកចេញទៅប្រកបការងារនៅក្នុងប្រទេសថៃ (នៅបាងកក និងក្រុងផ្សេងទៀត) ជួបប្រទះនូវបញ្ហាចំបងៗអ្វីខ្លះ? ហើយអ្នកចេញទៅ ប្រកបការងារនៅតាមប្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ជួបប្រទះនូវបញ្ហាចំបងៗអ្វីខ្លះ? តើបញ្ហាដែលអ្នកធ្វើការនៅ ប្រទេសថៃបានជួបប្រទះ និងបញ្ហាដែលអ្នកធ្វើការនៅតាម ព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃជួបប្រទះ មានការខុសគ្នាដូចម្តេចខ្លះ? <u>សូមពន្យល់ដោយឡែកពីគ្នាទៅតាមទីកន្លែងនិមួយៗ</u>? ឧទាហរណ៍ ដូចជាតើពួកគេទទួលរងនូវការវាយដំដែរ ឬទេ? តើពួកគេធ្លាប់បានថៅកែបោកប្រាស់ដែរ ឬទេ? តើពួកគេធ្លាប់ ទទួលរងនូវការបង្ខំឱ្យប្រើប្រាស់ថ្នាំញៀនដើម្បី បំបាត់ការនឿយហត់ពេលធ្វើការដែរ ឬទេ? តើពួកគេធ្លាប់បានប៉ូលីសថៃចាប់ឃុំ ឬទេ? តើគេធ្លាប់មានជម្ងឺ ដោយសារការធ្វើការហួសកម្លាំង ឬទេ ? តើពួកគេដោះស្រាយបញ្ហាដោយរបៀបណា?..

២៤- តើមានអង្គការ ឬស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលណា (នៅថៃ ឬកម្ពុជា) យកចិត្តទុកដាក់ ឬជួយដោះស្រាយបញ្ហារបស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារទាំងនោះ ដែរឬទេ? សូមពន្យល់? តើមានបញ្ហាសំខាន់ៗអ្វីខ្លះដែលគេជួបប្រទះនៅពេលដែលគេត្រឡប់មកវិញ (មិនអាចរកការងារធ្វើ កំលាំងទ្រុឌទ្រោម មានជម្ងឺប្រចាំកាយ)

(ចំណាំសំរាប់អ្នកសំភាសន៍: បន្ទាប់ពីសំភាសន៍ក្រុមរួច ជាការល្អប្រសិនបើបានសួរនូវសំនួរ អំពីបញ្ហាដែលអ្នកចេញទៅប្រកបការងារជួបប្រទះ ទាក់ទងទៅនឹងការជួញដូរផ្លូវភេទ ការឆ្លងជំងឺអេសដ៍ និងការមានផ្ទៃពោះដោយពុំមានគ្រួសារត្រឹមត្រូវ ជាលក្ខណៈបុគ្គល និងក្រៅផ្លូវការជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំភូមិ)។

២៥- តើអ្នកចេញទៅប្រកបការងារខាងក្រៅ យកកូនតូចទៅជាមួយដែរឬទេ នៅពេលដែលគេទៅប្រទេសថៃ ឬព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ ? បើយកទៅអ្នកណាជាអ្នកមើលថៃ ? តើមានការថែទាំបានត្រឹមត្រូវដែរឬទេ .?

២៦- តើមានក្រុមសង្គមស៊ីវិល អង្គការ ឬស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលណា (នៅក្នុងប្រទេសថៃ និងកម្ពុជា) យកចិត្តទុកដាក់ ឬជួយដោះស្រាយបញ្ហារបស់គ្រួសារទាំងនោះដែរ ឬទេ? សូមពន្យល់?:......................

បញ្ហាដែលគ្រួសាររបស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារជួបប្រទះ

២៧- តើគ្រួសាររបស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារជួបប្រទះនូវបញ្ហាចំបងៗអ្វីខ្លះ ក្រោយពីសមាជិកគ្រួសាររបស់គេចេញទៅប្រកបការងារនៅខាងក្រៅ? សូមពន្យល់អោយបានពិស្តារ? តើគ្រួសារគេដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយរបៀបណា?:..

២៨- តើគ្រួសាររបស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារមើលការខុសត្រូវ និងថែទាំកូនរបស់គេដោយរបៀបណា? តើអ្នកណាជាអ្នកថែទាំ? តើក្មេងៗទាំងនោះទទួលបានការថែទាំដិតដល់ដែរ ឬទេ?

២៩- តើគ្រួសាររបស់អ្នកចេញទៅប្រកបការងារ អាចទ្រទ្រង់ជីវភាពខ្លួនគេបានឬទេ នៅពេលដែលសមាជិកគ្រួសារចេញទៅប្រកបការងារទីឆ្ងាយ? សូមពន្យល់? តើពួកគេ ធ្លាប់ទទួលបានលុយកាក់ ពីអ្នកចេញទៅប្រកបការងារមកគ្រួសារគេដែរ ឬទេ? បើធ្លាប់ តើទទួលបានប៉ុន្មានដងក្នុងមួយឆ្នាំ? តើលុយកាក់នេះគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ទ្រទ្រង់តម្រូវការគ្រួសារ ឬទេ? តើពួកគេត្រូវតែខ្ចីស្រូវ ឬលុយដើម្បីទ្រទ្រង់គ្រួសារឬទេ? បើត្រូវតែខ្ចី តើការប្រាក់ប៉ុន្មានភាគរយ?:...

៣០- តើមានអង្គការ ឬស្ថាប័នរដ្ឋាភិបាលណា យកចិត្តទុកដាក់ ឬជួយដោះស្រាយបញ្ហា របស់គ្រួសារទាំងនោះដែរឬទេ? សូមពន្យល់?:...

ជីវភាពរបស់គ្រួសារអ្នកចេញទៅប្រកបការងារ

៣១- តើអ្នកចេញទៅប្រកបការងារទទួលបានផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះ ពីការធ្វើការនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? សូមពន្យល់ឱ្យបានពិស្តារ?:...

៣២- តើចំណូលដែលបានពីការចេញទៅប្រកបការងារ ប្រើប្រាស់ជាចំបងសំរាប់ផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ ឬទិញសំភារៈប្រើប្រាស់ឬទេ ឧទាហរណ៍ ដូចជា សង់ផ្ទះ ឬជួសជុលផ្ទះ? ទិញសំភារៈ ឬរបស់របរដែលអាចរកប្រាក់ចំណូលបន្ថែមឬទេ ឧទាហរណ៍ ដូចជាទិញដី ទិញត្រាក់ទ័រភ្ជួរស្រែ ចាប់ផ្តើមមុខជំនួញ? សូមពន្យល់?

៣៣- តើមានអ្នកចេញទៅប្រកបការងារណាមួយ ខាតដើមទុនពីការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? សូមពន្យល់? តើមានអ្វីកើតឡើងចំពោះគ្រួសាររបស់គេ?

៣៤- តើភាគច្រើននៃអ្នកភូមិ ចំណេញ ឬខាតពីការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? តើការខាត ឬចំណេញនេះធ្វើឱ្យស្ថានភាពគ្រួសារប្រែប្រួល ឬទេ? តើមានភាពខុសគ្នាឬទេ ក្នុងមុខរបររកប្រភពប្រាក់ចំណូលបច្ចុប្បន្ន ? សូមពន្យល់ ?

៣៥- តើអ្នកគិតថាអ្នកភូមិនឹងបន្តការចាកចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ និងតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃនៅពេលអនាគត នេះ ឬយ៉ាងណា? សូមពន្យល់?

ផលប៉ះពាល់នៃការចាកចេញទៅប្រកបការងារ ទៅលើសកម្មភាពអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងភូមិ

៣៦- តើមានកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នៅក្នុងភូមិនេះ ឬទេ? ហើយកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍អ្វីខ្លះ? តើការចាកចេញទៅប្រកបការងាររបស់អ្នកភូមិ មានផលប៉ះពាល់ដល់កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងភូមិដែរ ឬទេ? សូមពន្យល់? តើគេដោះស្រាយបញ្ហានេះដោយវិធីណា?

៣៧- តើជាទូទៅអ្នកមានយោបល់អ្វីខ្លះទាក់ទងទៅនឹងការចេញទៅប្រកបការងារនៅប្រទេសថៃ ឬតាមព្រំដែនកម្ពុជា-ថៃ? តើវាមានភាពវិជ្ជមាន ឬអវិជ្ជមាន ចំពោះគ្រួសារនៅក្នុងភូមិឬទេ ?,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,

----

៤. បញ្ជីឈ្មោះសិក្ខាកាមជំនាន់ទី១២

ANALYZING DEVELOPMENT ISSUES (ADI)
Round 12, Sept. 29 – Oct. 10 and Dec.1-12, 2003

No.	Participants	Sex	Organization	Phone #
1	Yong Kim Eng	M	KYA	016-828211
2	Yoib Meta	M	Star Kampuchea	012-875701
3	Norng Bamnang	M	CORD	016-827348
4	Khoun Son Muchhim	M	CLEC	011-921581
5	Ann Vireak	F	CLEC	012-471476
6	Lon Chan Serey	F	WFP	012-951949
7	Ung Yok Khoan	F	AMARA	011-828887
9	Khem How	M	WVI	012-709924
10	Chum Sa Em	M	WVI	023-995035 012 980 653
11	Tri Kong	M	WVI	012-711198
12	Houy Chandy	F	CWS	012-962934
13	Khun Bunna	M	CONCERN	012-980795
14	Khiev Phalla	M	CONCERN	012-305668
15	Oung Sophat	M	COMFREL	012-920470
16	Tek Vannara	M	CEPA	012-793489
17	Ek Praneith	F	VAWCC	016-713301
18	Luch Sorany	F	NICFEC	092-801474
19	Uch Kim Nary	F	SSP	012-670188
20	Tan Sokhom	F	NGO FORUM	023-986269
21	Il Oeur	M	CCC-ADI	016-894628
22	Ang Sopha	F	CCC-ADI	012-940973 012-480068
23	Hor Sakphea	F	CCC-ADI	012-511230
24	Seng Savuth	M	CCC-ADI	011-864997
25	Tha Sophal	M	CCC-ADI	012-754719
26	John McAndrew	M	CCC-ADI	012-480068